

Републички хидрометеоролошки завод Србије
Кнеза Вишеслава 66
11000 Београд
Република Србија

МЕСЕЧНИ БИЛТЕН ЗА СРБИЈУ

ЈУН 2020. године

Београд, 3. јул 2020. године

Одељење за мониторинг климе и климатске прогнозе
Сектор Националног центра за климатске промене, развој климатских модела и оцену
ризика елементарних непогода
web: <http://www.hidmet.gov.rs>
mail: office@hidmet.gov.rs

САДРЖАЈ

ТЕМПЕРАТУРА ВАЗДУХА.....	1
Средња месечна температура ваздуха.....	1
Максимална температура ваздуха	3
Минимална температура ваздуха	4
ПАДАВИНЕ.....	6
ОБЛАЧНОСТ, ВЕДРИ И ТМУРНИ ДАНИ.....	13
ТРАЈАЊЕ СИЈАЊА СУНЦА (ОСУНЧАВАЊЕ).....	16
ПРЕГЛЕД СИНОПТИЧКЕ СИТУАЦИЈЕ*	17
ПРИЛОЗИ	18
Средња температура ваздуха	18
Максимална температура ваздуха	22
Минимална температура ваздуха	26
Падавине	30

- ❖ *Средња температура ваздуха током јуна је била у домену просека у већем делу Србије, а у Кикинди и Неготину у категорији топло*
- ❖ *Пети најкишнији јун у Србији, други најкишнији у Крагујевцу, Нишу, на Копаонику и Златибору*
- ❖ *Историјски дневни максимум падавина за јун је превазиђен у Крагујевцу 11. јуна, а у Нишу 16. јуна 2020. године*
- ❖ *На Златибору је превазиђен максимални број дана са падавинама већим од 20 мм за јун*

ТЕМПЕРАТУРА ВАЗДУХА

Средња месечна температура ваздуха

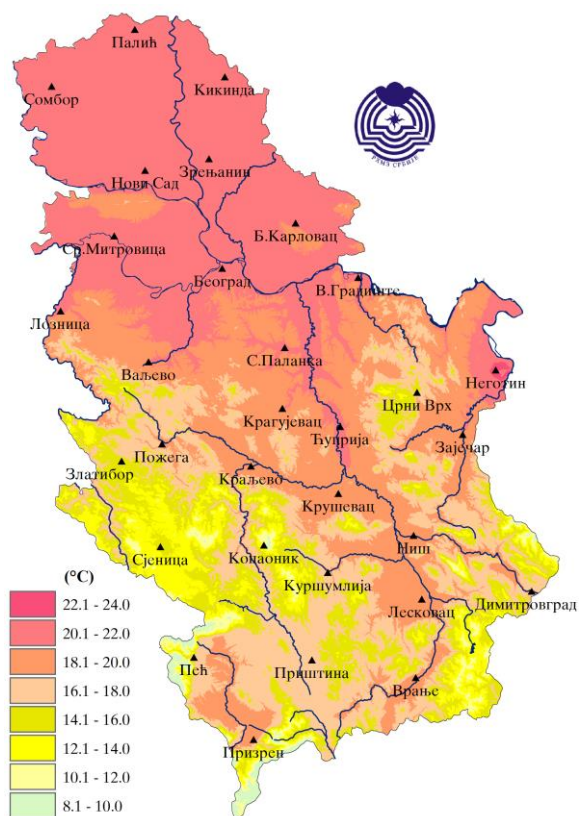
Средња температура ваздуха током јуна је била у интервалу од 18,2°C у Димитровграду до 22,1°C у Неготину, а у Београду 20,9°C, док је у планинским пределима била од 10,1°C на Копаонику до 14,9°C на Златибору (Слика 1).

Одступање средње месечне температуре ваздуха од нормале¹ за референтни период 1981–2010. било је од -0,6°C у Зајечару, Нишу, Врању и на Златибору до 0,7°C у Неготину и Кикинди, а у Београду -0,1°C (Слика 2).

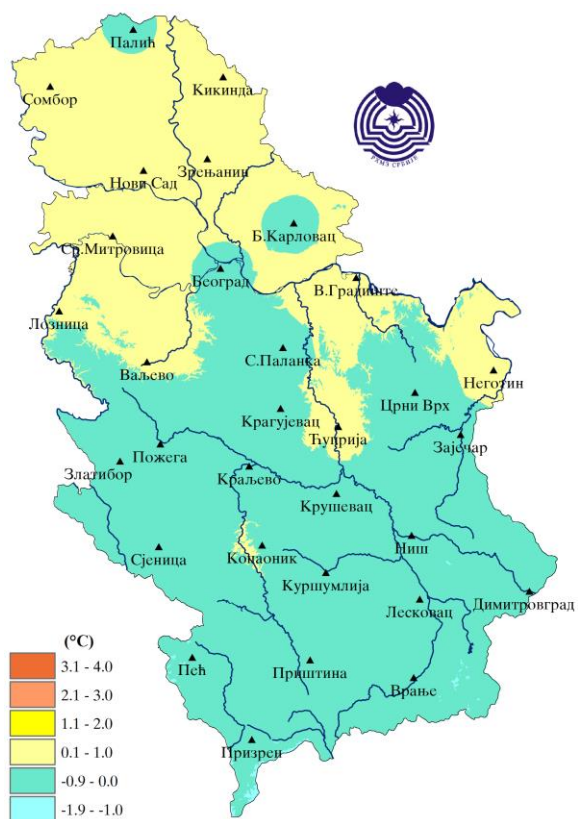
Средња температура ваздуха, према методи перцентиала², током јуна је у већем делу земље била у категорији нормално, док је у категорији топло била у Кикинди и Неготину (Слика 3).

¹ Под појмом *нормала* подразумева се *климатолошка стандардна нормала*, тј. средња вредност климатског елемента израчуната за период од 1. јануара 1981. до 31. децембра 2010.

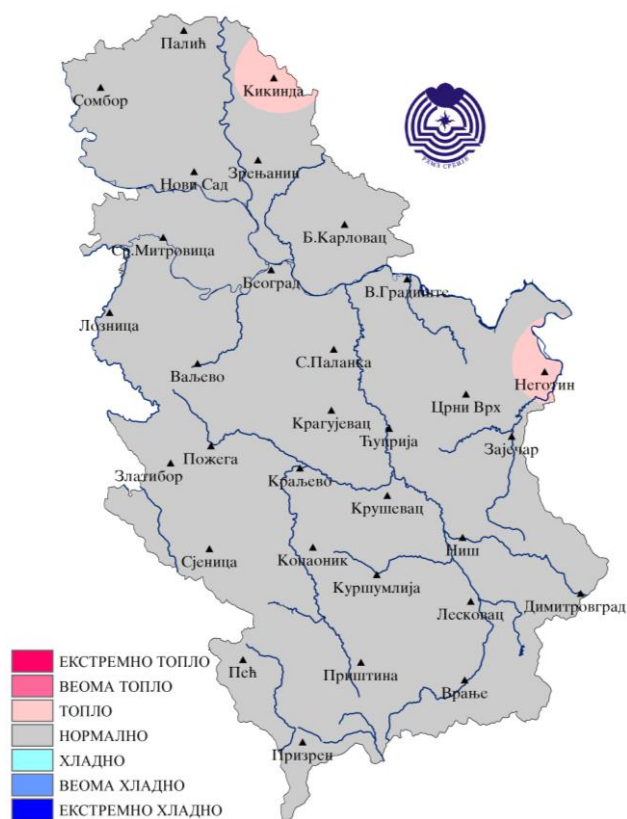
² *n*-ти перцентил неке величине је она вредност посматране величине испод које се налази *n* процената података претходно поређаних у растући низ

Слика 1. Просторна расподела средње месечне температуре у (°C)

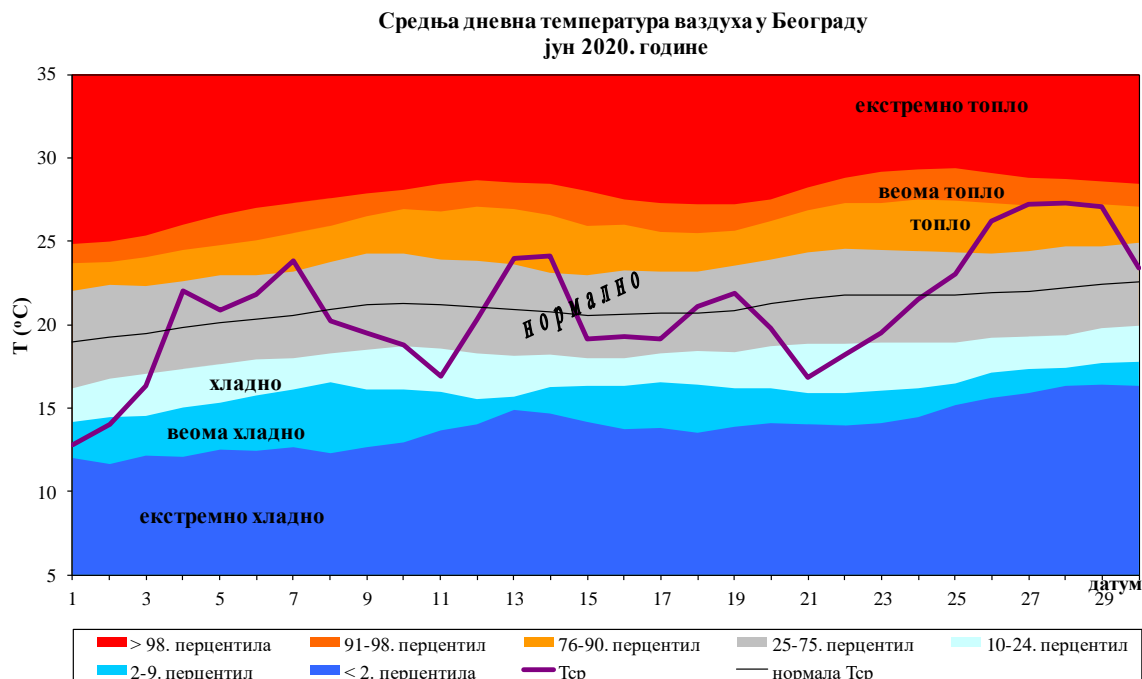

Слика 2. Просторна расподела одступања средње месечне температуре у (°C) од нормале за референтни период 1981–2010.

Слика 3. Просторна расподела средње месечне температуре одређене методом перцентила

Средња дневна температура ваздуха у Београду је према методи перцентиља, током већег дела јуна била у категорији нормално и хладно, а крајем месеца у категорији топло (Слика 4). Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентиљи за станице Сомбор, Нови Сад, Лозница, Неготин, Крагујевац, Златибор, Ниш и Врање налази се у [прилогу](#).

Слика 4. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентиљи у Београду

Максимална температура ваздуха

Средња максимална температура ваздуха је током јуна била у интервалу од 24,3°C у Димитровграду до 27,6°C у Неготину, а у Београду је износила 25,9°C. У планинским крајевима је средња максимална јунска температура ваздуха била од 13,7°C на Копаонику до 20,5°C у Сјеници.

Према методи перцентиља средња месечна максимална температура ваздуха је у већем делу Србије била у категорији нормално, док је у категорији хладно било на Црном Врху, Копаонику и у Нишу.

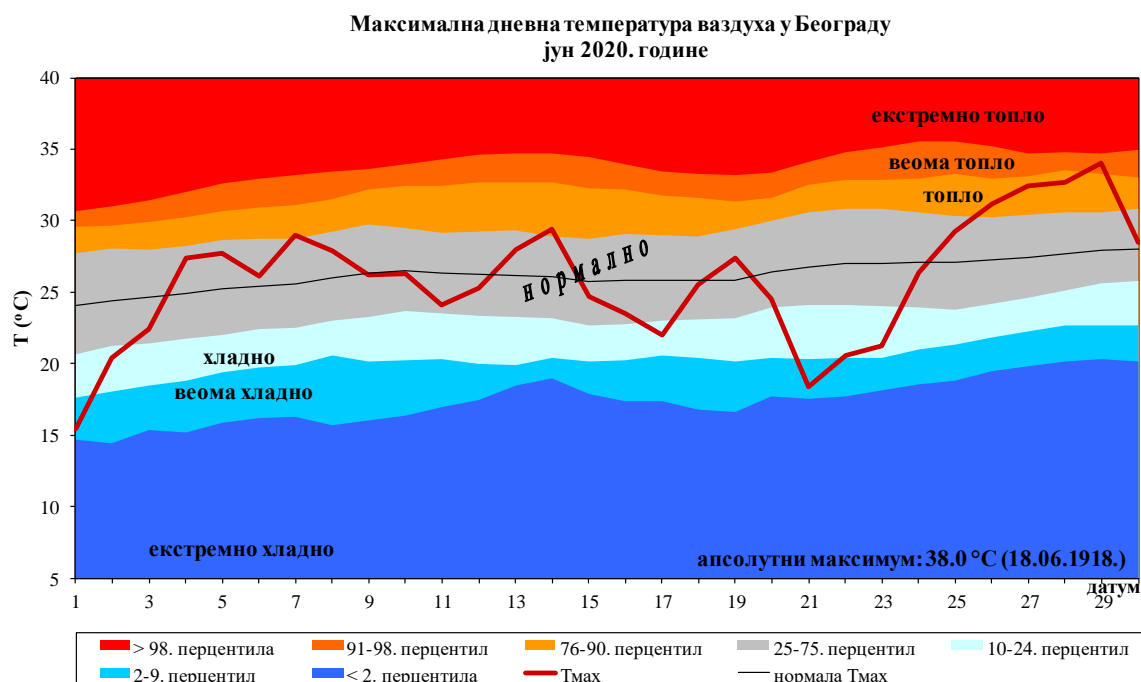
Највиша максимална дневна температура ваздуха за јун у Србији је забележена у Неготину 29. јуна и износила је 35,1°C, док је у Београду највиша дневна температура ваздуха износила 34,0°C, а измерена је такође 29. јуна.

Летњи дани³ су регистровани у већем делу Србије, изузев на Копаонику. Број летњих дана био је у интервалу од 15 у Куршумлији до 24 у Неготину, док је у брдско-планинским пределима забележено од једног летњег дана на Црном Врху до пет летњих дана у Сјеници.

³ Летњи дан је по дефиницији дан са максималном дневном температуром ваздуха од 25°C и вишом

Тропски дани⁴ су забележени у већем делу Србије, изузев у брдско-планинским крајевима. Број тропских дана је био у интервалу од једног колико је регистровано у Куршумлији до шест у Неготину и Кикинди. Забележени број тропских дана је за до пет дана мањи од просека за јун.

Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Београду, током јуна 2020. године, приказан је на слици 5, док се за станице Сомбор, Нови Сад, Лозница, Неготин, Крагујевац, Златибор, Ниш и Врање налази у [прилогу](#).

Слика 5. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Београду

Минимална температура ваздуха

Средња минимална температура ваздуха је током јуна била у интервалу од 12,5°C у Димитровграду до 16,6°C у Београду. У планинским пределима је средња минимална температура ваздуха била у интервалу од 7,0°C на Копаонику до 10,9°C на Црном Врху.

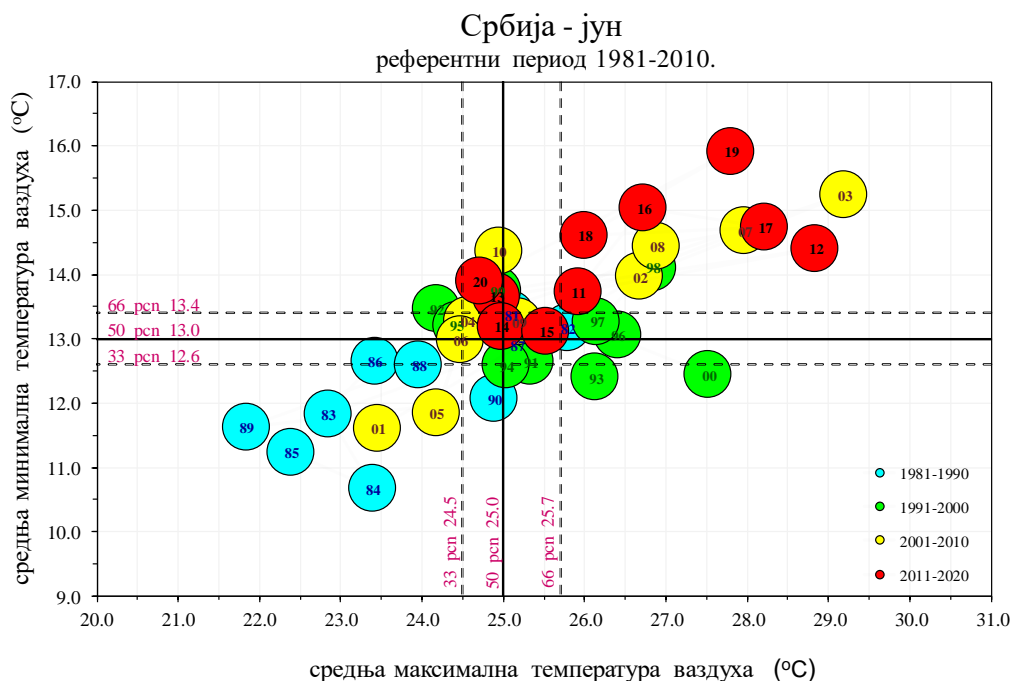
Према методи перцента средња месечна минимална температура ваздуха је у већем делу земље била у категорији топло, екстремно топло је било у Ћуприји, веома топло у Новом Саду и Неготину, а у категорији нормално у Смедеревској Паланци, Великом Градишту, Зајечару, Врању, као и у планинским пределима.

Најнижа минимална дневна температура ваздуха од 0,6°C забележена је 3. јуна на Копаонику. У нижим пределима најнижа дневна температура ваздуха је регистрована у Куршумлији такође 3. јуна и износила је 4,1°C, а у Београду је 3. јуна измерена минимална дневна температура ваздуха од 8,9°C.

⁴ Тропски дан је по дефиницији дан са максималном дневном температуром ваздуха 30°C и више

У Београду су забележене четири тропске ноћи⁵, три у Зрењанину, две у Неготину, док је по једна регистрована на Палићу, у Новом Саду, Ваљеву и Нишу.

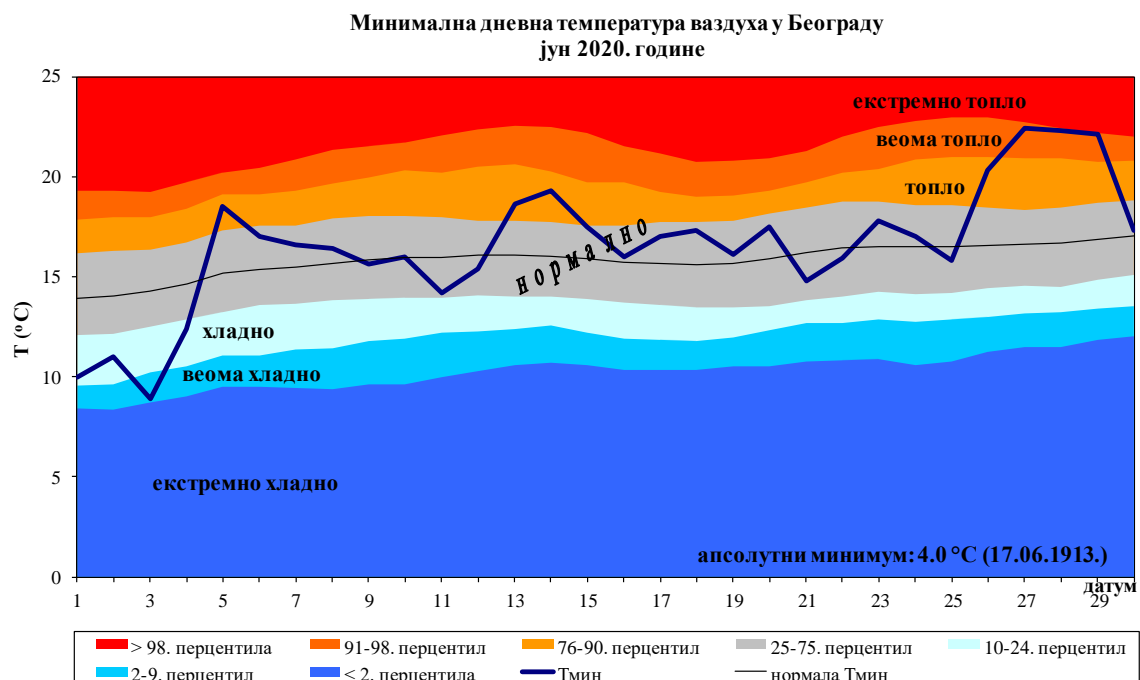
На слици 6 приказана је оцена минималне и максималне температуре ваздуха у Србији за јун према расподели терцила у односу на референтни период 1981-2010. Може се уочити да су максимална температура ваздуха у домену просека, а минимална температура ваздуха у горњем терцилу.

Слика 6. Средња месечна минимална и максимална температура ваздуха и њихови припадајући терцили у Србији у односу на референтни период 1981-2010

Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Београду, током јуна 2020. године, приказан је на слици 7, док се за станице Сомбор, Нови Сад, Лозница, Неготин, Крагујевац, Златибор, Ниш и Врање налази у [прилогу](#).

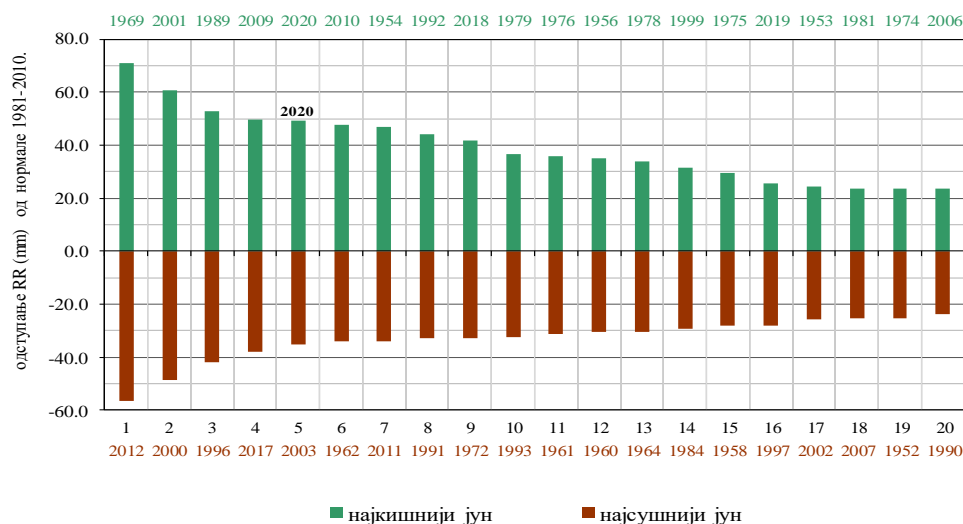
⁵ Тропска ноћ је по дефиницији дан са минималном дневном температуром ваздуха 20°C и више

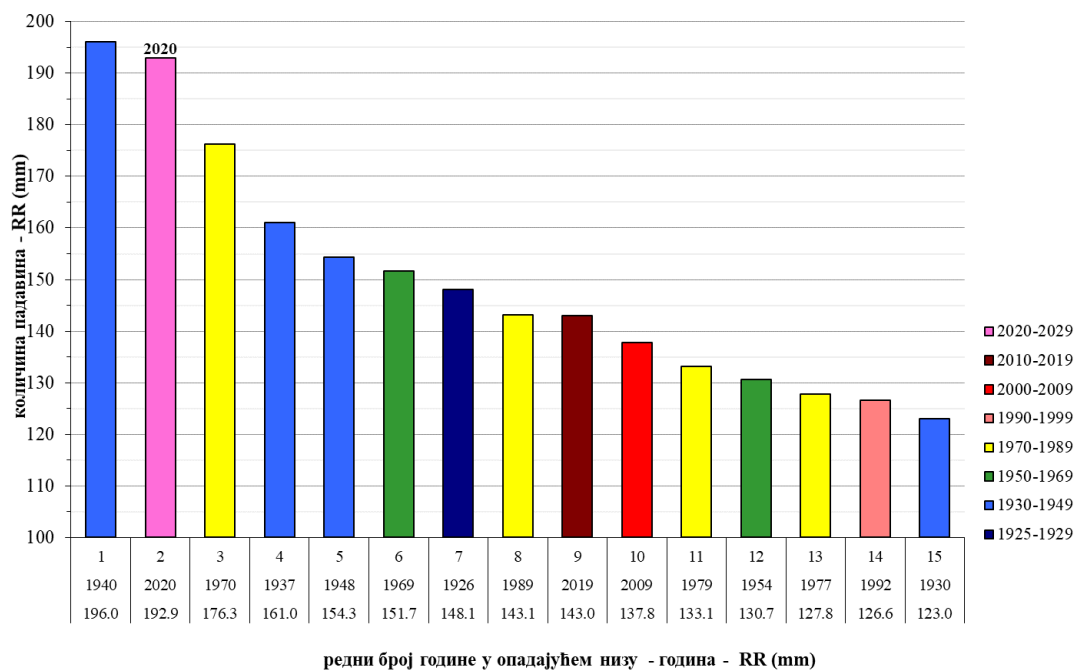
Слика 7. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Београду

ПАДАВИНЕ

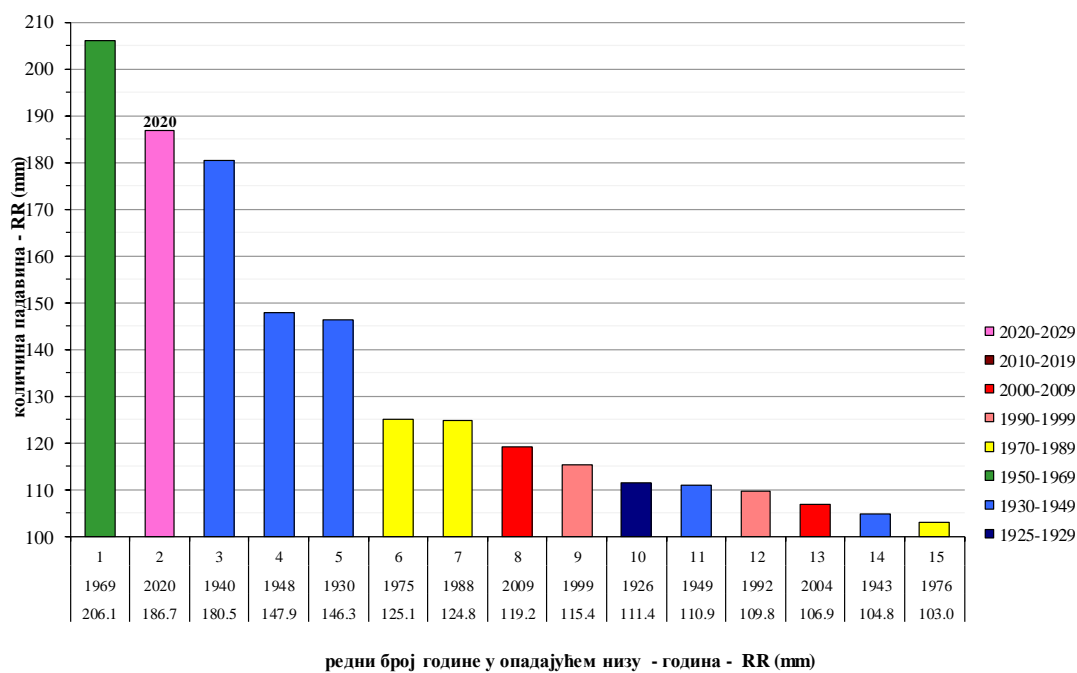
Посматрајући целу Србију јун 2020. године је **пети најкишнији** у периоду од 1951. до 2020. године (Слика 8), кишније је било у јуну 1969, 2001, 1989. И 2009. године. Други најкишнији јун у Крагујевцу, Нишу, на Копаонику и на Златибору, а у Зајечару и Лозници трећи за период рада метеоролошких станица (Слике 9,10,11 и 12).

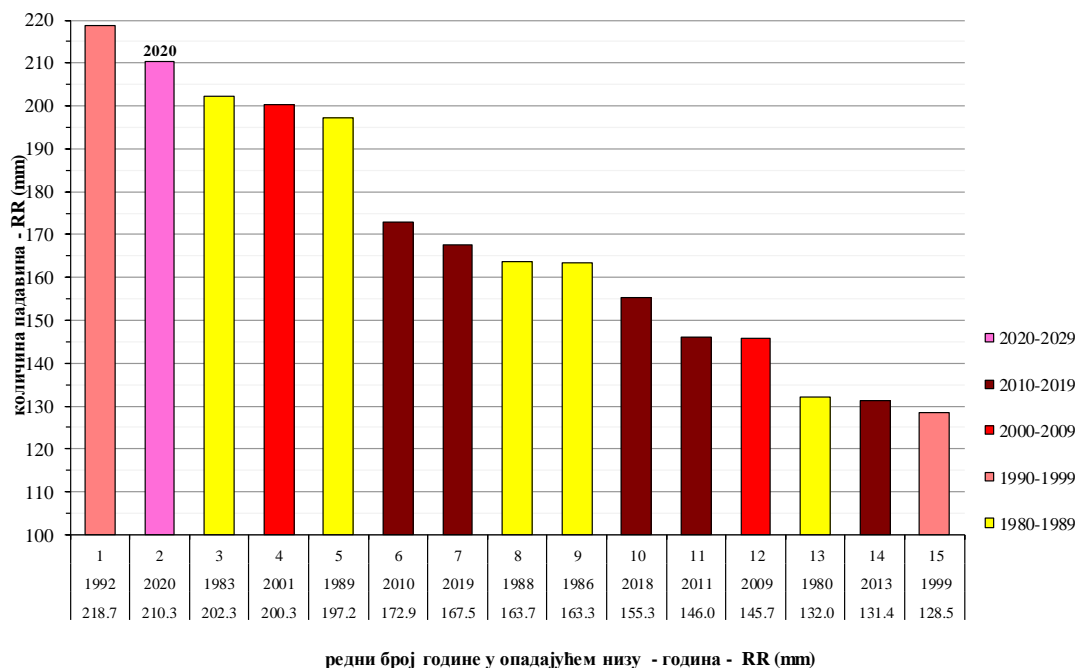
Слика 9. Редослед најкишнијег и најсушнијег јуна у Србији за период 1951-2020. година

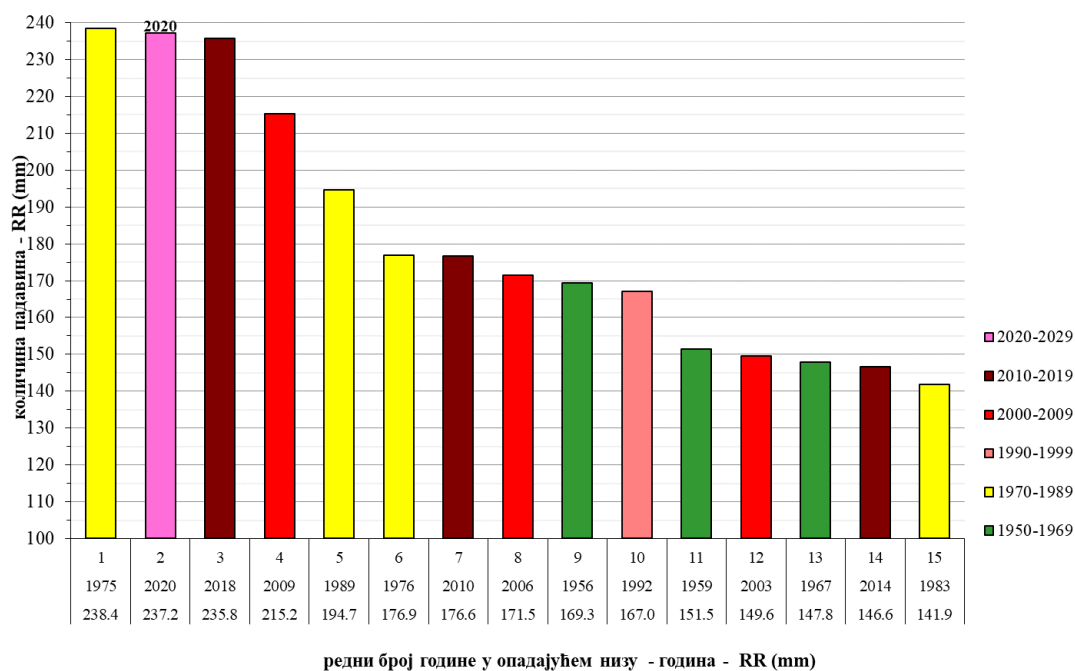
Слика 10. Највеће јунске количине падавина у Крагујевцу за период од 1925-2020. године

Слика 11. Највеће јунске количине падавина у Нишу за период од 1925-2020. године

Слика 12. Највеће јунске количине падавина на Копаонику за период од 1980-2020. године

Слика 13. Највеће јунске количине падавина на Златибору за период од 1950-2020. године

Током јуна забележена количина падавина је била у интервалу од 48,0 mm у Неготину до 208,8 mm у Лозници, а на планинама од 112,9 mm у Сјеници до 237,2 mm на Златибору, док је у Београду регистровано 158,5 mm кише (Слика 14).

Укупна количина падавина у односу на нормалу за референтни период 1981-2010. је била од 81 % у Неготину до 326% у Нишу (Слика 15).

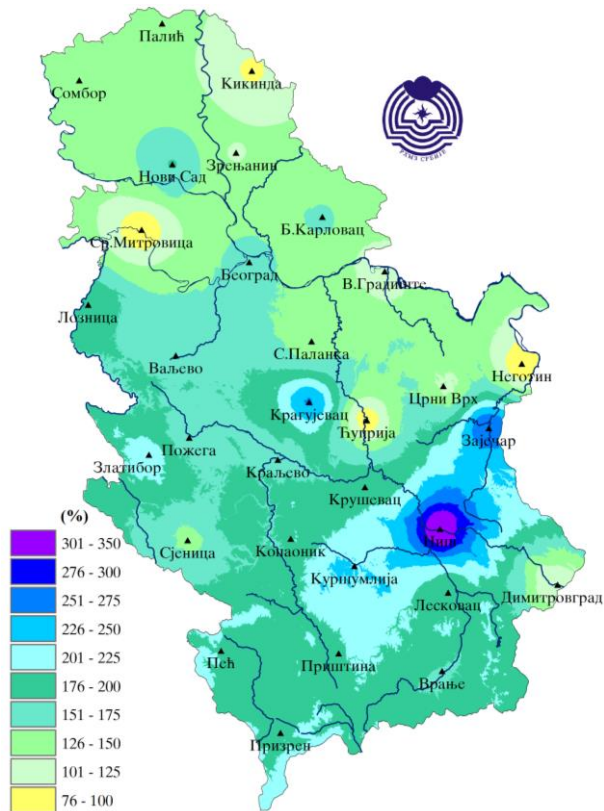
The figure consists of two maps of Serbia, each showing the spatial distribution of precipitation. The left map is labeled with a color scale in millimeters (mm) ranging from 0.0 to 550.0. The right map is labeled with a color scale in percent (%) ranging from 76 to 301. Both maps include major cities and the logo of the Institute for Meteorology and Hydrology of the Republic of Serbia.

Left Map: Precipitation (mm)

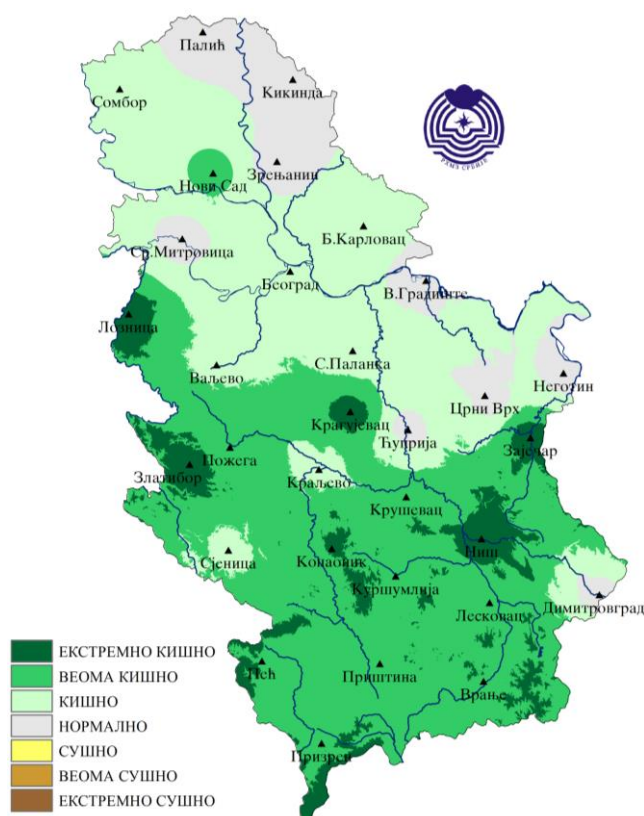
Precipitation Range (mm)
500.1 - 550.0
450.1 - 500.0
400.1 - 450.0
350.1 - 400.0
300.1 - 350.0
275.1 - 300.0
250.1 - 275.0
225.1 - 250.0
200.1 - 225.0
175.1 - 200.0
150.1 - 175.0
125.1 - 150.0
100.1 - 125.0
75.1 - 100.0
50.1 - 75.0
25.1 - 50.0
0.0 - 25.0

Right Map: Precipitation (%)

Precipitation Range (%)
301 - 350
276 - 300
251 - 275
226 - 250
201 - 225
176 - 200
151 - 175
126 - 150
101 - 125
76 - 100

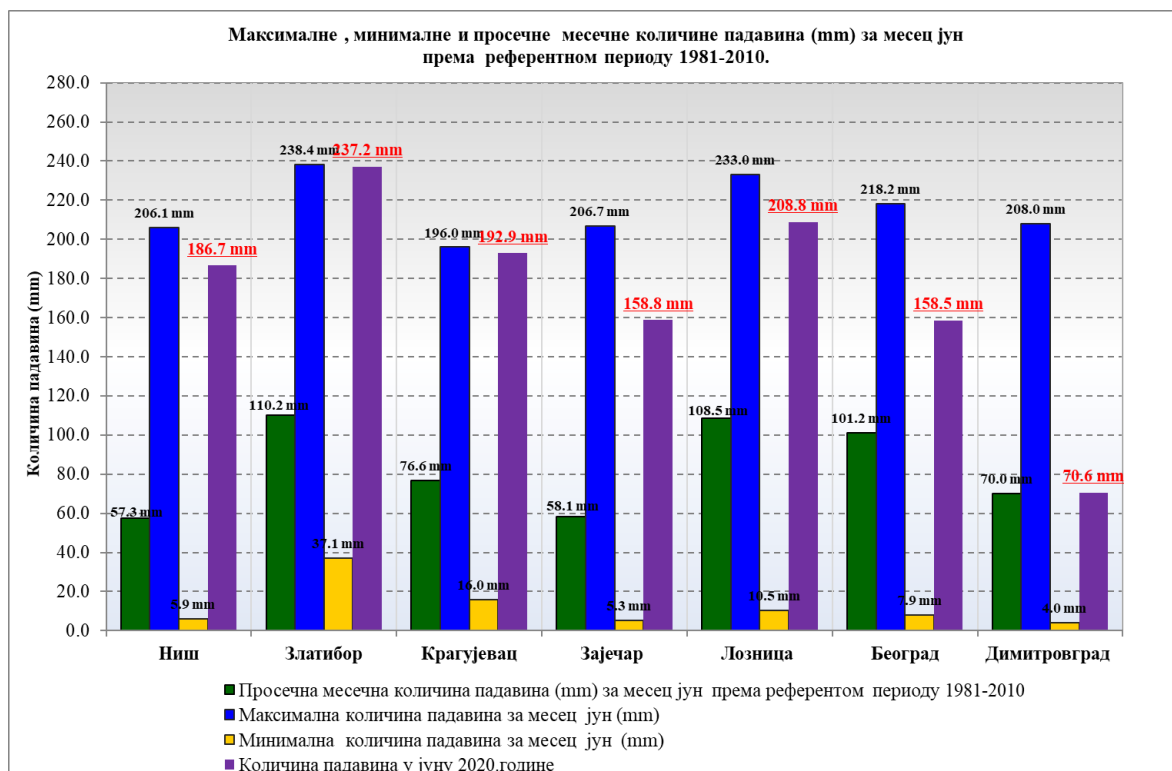
Слика 15. Просторна расподела месечне количине падавина у процентима од нормале за референтни период 1981–2010.

Слика 16. Месечна количина падавина одређена методом перцентила

Највећа дневна количина падавина регистрована је у **Крагујевцу** 11. јуна и износила је 82,9 mm, чиме је превазиђен **историјски дневни максимум падавина за јун**, а предходни максимум од 58,1 mm је забележен 12. јуна 1948. године. У **Нишу** је такође **превазиђен историјски дневни максимум падавина за јун**, 16. јуна 2020. године када је измерено 68,4 mm, а предходни дневни максимум од 56,8 mm је регистрован 13. јуна 1999. године. У Београду је максимална дневна количина падавина измерена 9. јуна и износила је 64,9 mm.

На Златибору и у Крагујевцу су суме падавина забележене у јуну 2020. године блиске месечним историјским максимумима на овим станицама. На Златибору је месечна сума у јуну 2020. године за само 1,2 mm мања од историјског месечног максимума из 1975. године, а у Крагујевцу је мања за 3,1 mm од максимума из 1940. године (Слика 17).

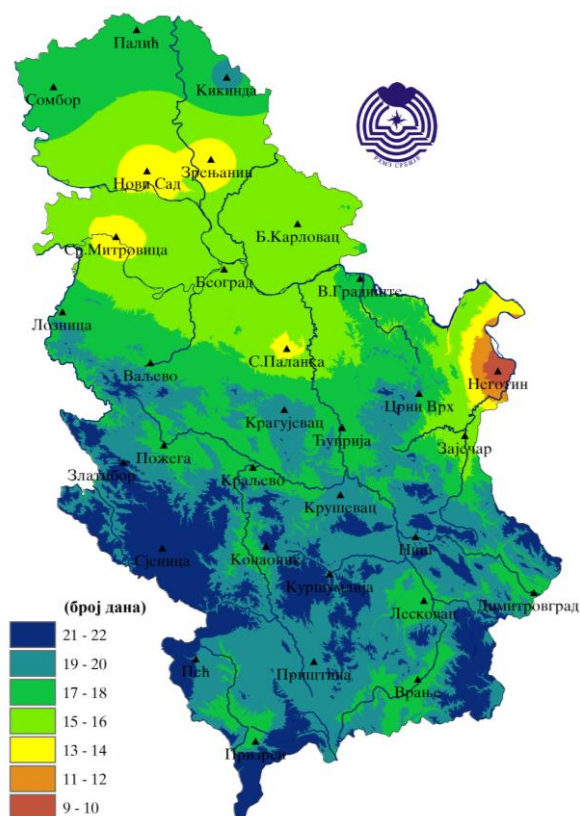
Слика 17. Просечне месечне количине падавина (mm) за јун у односу на референтни период 1981-2010. година, историјске максималне и минималне јунске суме падавина и регистроване суме падавина од 1. до 30. јуна 2020.године

На основу детаљне анализе количине падавина са 93 падавинске, 26 климатолошких станица и 28 Главних метеоролошких станица може се закључити да је најмање кише пало на падавинској станици Прахово 22,2 mm (ГМС Неготин), док је највише падавина забележено на падавинској станици Разбојиште (ГМС Лозница) 495,5 mm.

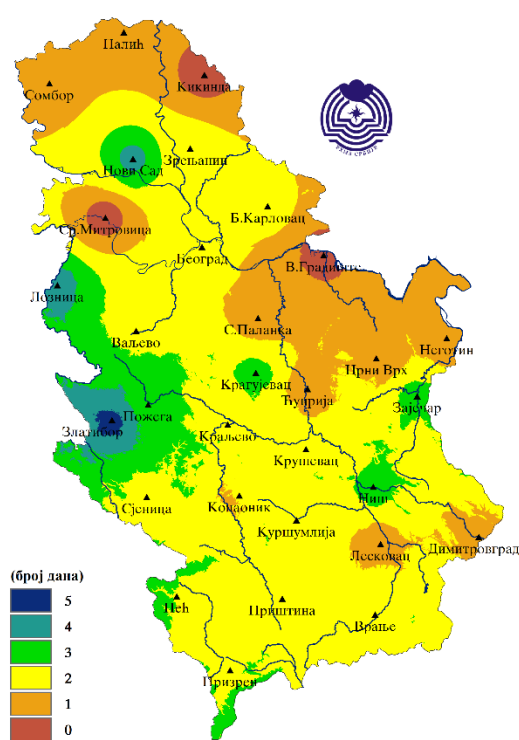
Број дана са падавинама већим од 0,1 mm је током јуна био у интервалу од 9 дана у Неготину до 22 дана на Копаонику и Сјеници, а у Београду 15 дана (Слика 18). Забележени број дана са падавинама је у већем делу Србије за два до десет дана већи од просека за јун.

На Златибору је регистровано пет дана са падавинама већим од 20 mm, у Новом Саду и Лозници их је било четири, три у Крагујевцу, Пожеги, Нишу и Зајечару, док су један или два дана забележена у већем делу земље (Слика 19). **На Златибору је превазиђен максимални број дана са падавинама већим од 20 mm за јун.** Претходни максимум је износио 4 дана, а забележен је у јуну 1989. и 2009. године.

Током јуна у Краљеву су забележена два дана са падавинама већим од 50 mm, а у Лозници, Београду, Крагујевцу, Смедеревској Паланци, Златибору, Копаонику и Нишу по један дан.

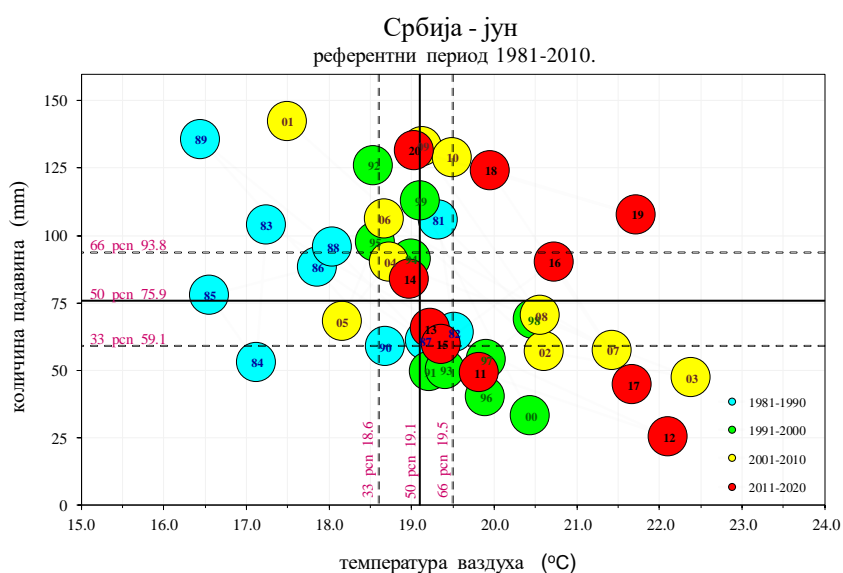

Слика 18. Просторна расподела броја дана са падавинама већим од 0,1 mm

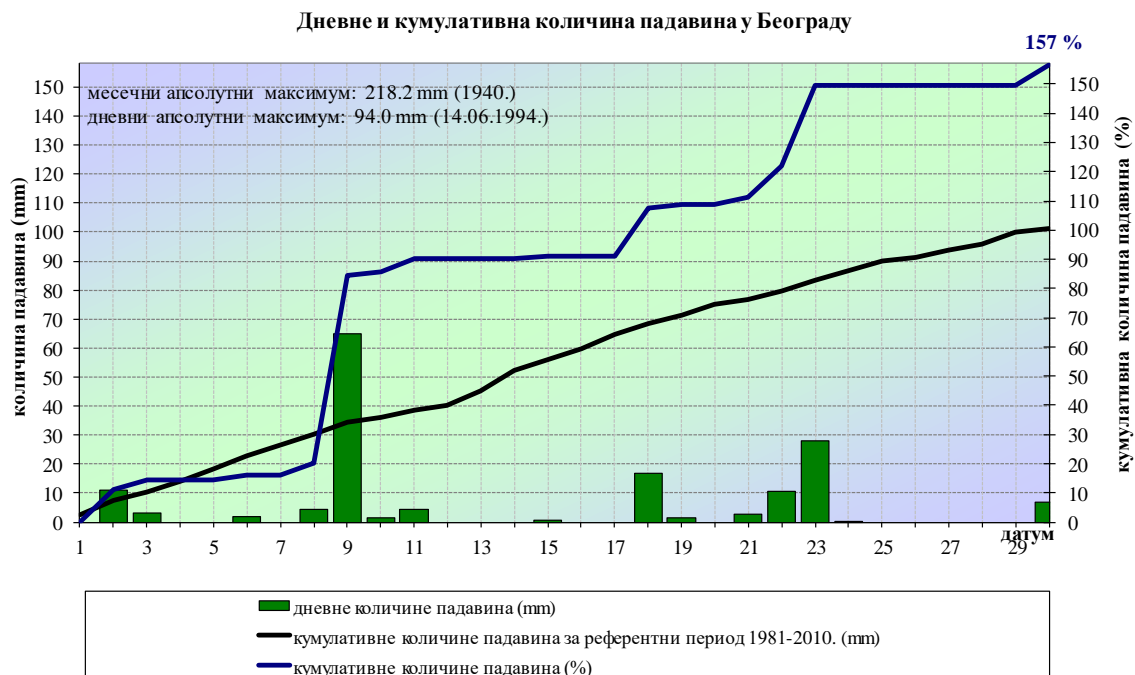
Слика 19. Просторна расподела одступања броја дана са падавинама већим од 20,0 mm

На слици 20 приказана је оцена температуре ваздуха и количине падавина у Србији за јун према расподели терцила у односу на референтни период 1981-2010. Може се уочити да јун 2020. године са температуром ваздуха у домену просечних вредности и количином падавина знатно изнад горњег терцила.

Слика 19. Средња месечна температура ваздуха и количина падавина и њихови припадајући терцили у Србији у односу на референтни период 1981-2010

Дневне и кумулативне количине падавина у односу на нормалу 1981-2010. за јун у Београду приказане су на слици 21, док се за станице Сомбор, Нови Сад, Лозница, Неготин, Крагујевац, Златибор, Ниш и Врање налази у [прилогу](#).

Слика 21. Дневне и кумулативне количине падавина у Београду

ОБЛАЧНОСТ, ВЕДРИ И ТМУРНИ ДАНИ

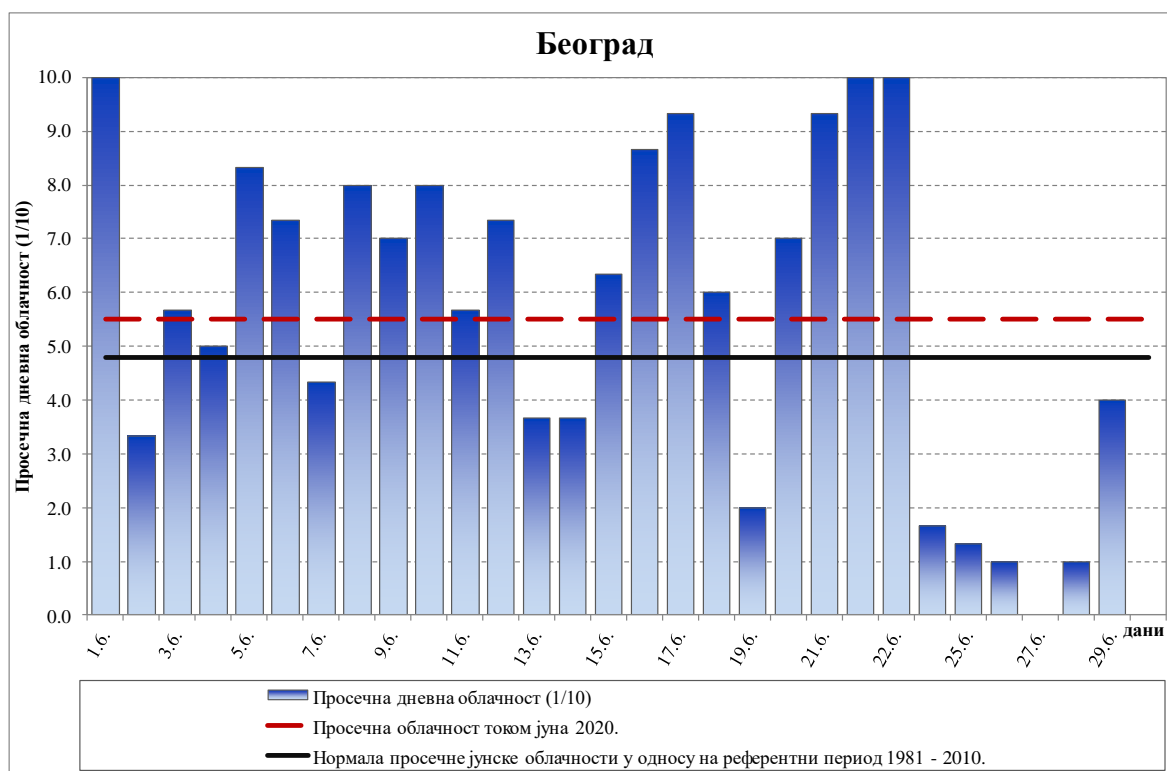
Средња јунска облачност у Србији је била изнад просечних вредности, у интервалу од 5/10 до 8/10. Просечна дневна облачност током јуна у Београду, на Копаонику и Неготину представљена је на сликама 22, 23 и 24.

У већем делу Србије забележено је од један до пет ведрих дана⁶, шест је забележено у Банатском Карловцу, Сремској Митровици и Београду, а седам у Неготину. У Куршумлији и Сјеници није било ведрих дана. Осмотрени број ведрих дана је у већем делу земље за један до осам дана мањи од просека за јун.

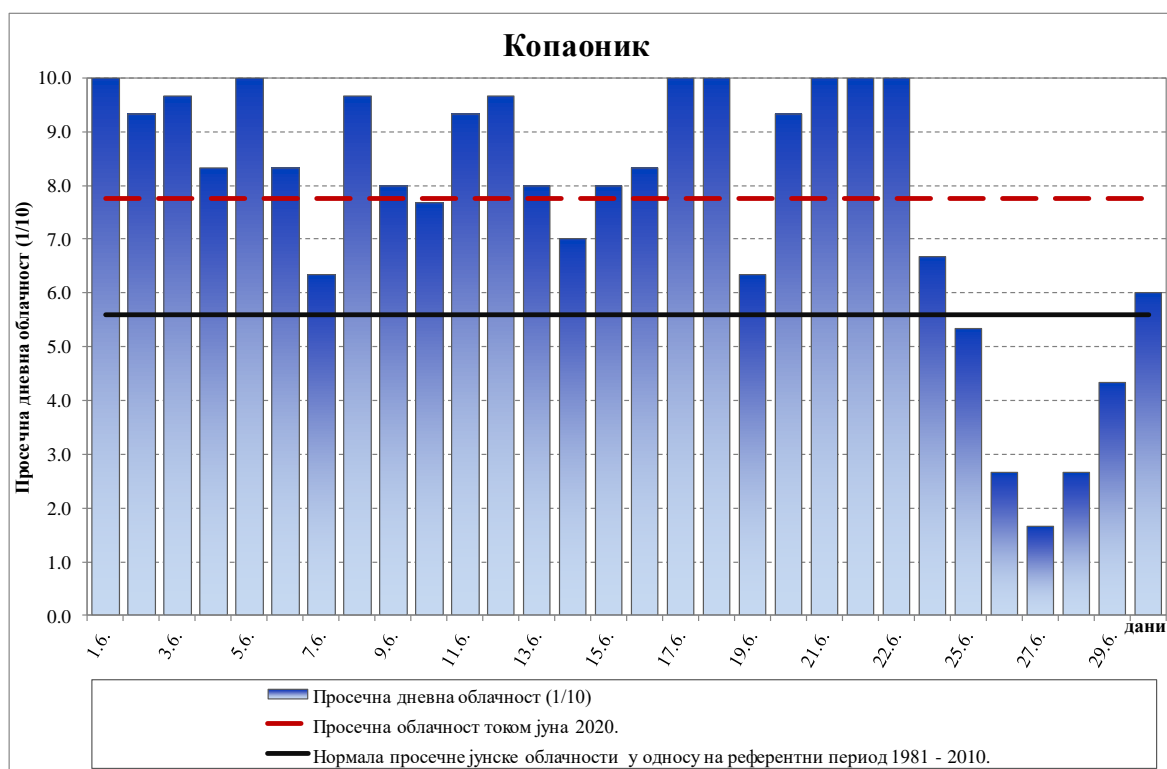
У Србији је током јуна регистровано од један до 16 тмурних дана⁷, што је у већини места за два до девет дана више од просека за јун. У Београду је забележено седам тмурних дана.

⁶ Вудар дан је по дефиницији дан са облачношћу мањом од 2/10

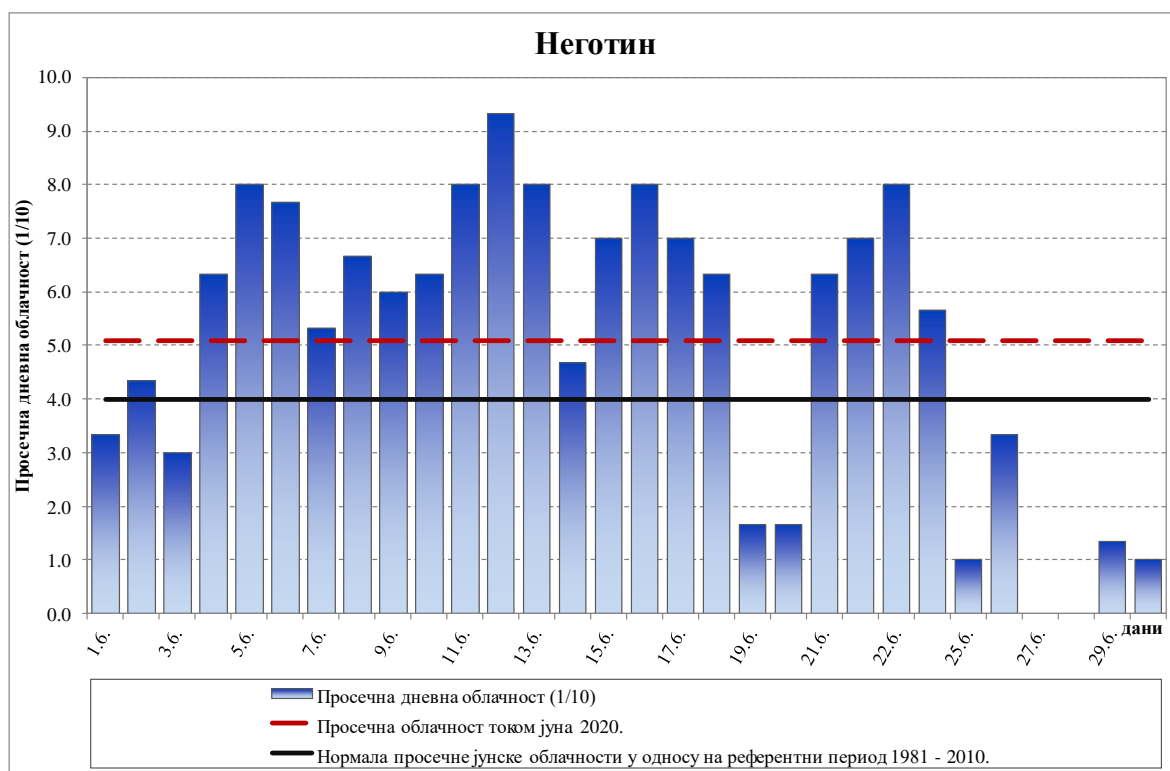
⁷ Тмуран дан је по дефиницији дан са облачношћу већом од 8/10

Слика 22. Просечна дневна облачност у Београду

Слика 23. Просечна дневна облачност на Копаонику

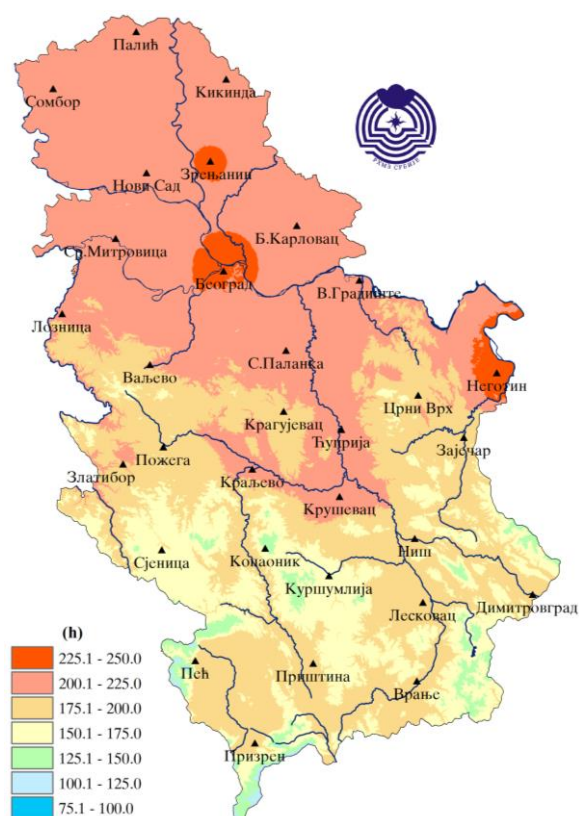

Слика 24. Просечна дневна облачност у Неготину

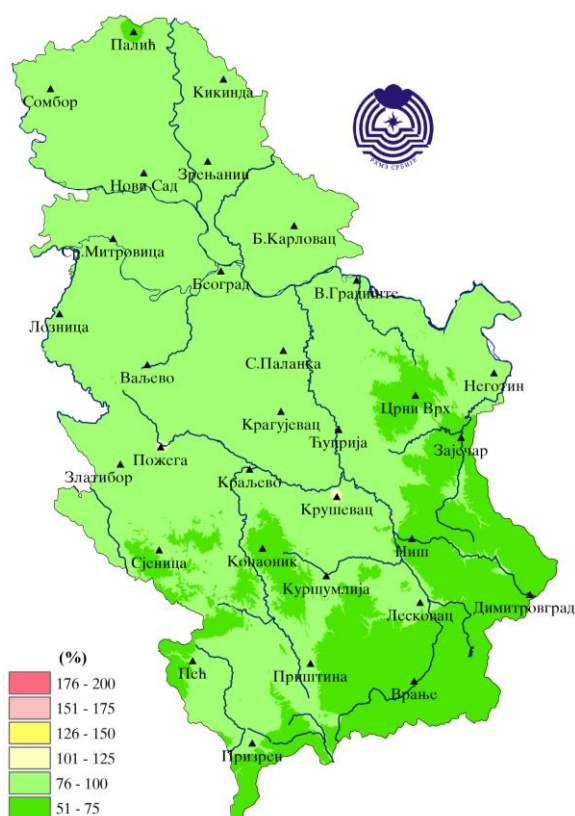
ТРАЈАЊЕ СИЈАЊА СУНЦА (ОСУНЧАВАЊЕ)

Осунчавање је током јуна било у интервалу од 136,1 часова на Копаонику до 245,7 часова у Неготину (Слика 25).

Трајање сијања сунца је било од 62% на Копаонику до 101% у Пожеги у односу на нормалу за референтни период 1981-2010. (Слика 26).

Слика 25. Осунчавање у часовима

Слика 26. Осунчавање у процентима од нормале за референтни период 1981–2010.

***Напомена:** Климатска анализа метеоролошких елемената урађена је на основу прелиминарних података са 28 Главних метеоролошких станица

ПРЕГЛЕД СИНОПТИЧКЕ СИТУАЦИЈЕ*

Активности арктичке депресије, пространог поља ниског ваздушног притиска и утицаји серије плитких и дубљих поремећаја и таласа на њеној периферији са југозапада, затим североистока; кишно и спарно време са неколико краћих прохладних периода; крајем месеца приземни антициклон, топло и нешто стабилније

У току већег дела месеца временска стања била су узрокована доминацијом пространог и дубоког поља ниског ваздушног притиска чији центри су се формирали и регенереисали изнад залива и мора, периферијом поменуте депресије. Најчешће изнад Северног и Балтичког мора, Бискајског и Ђеновског залива као и Јадранског, Јонског, Егејског и Црног мора.

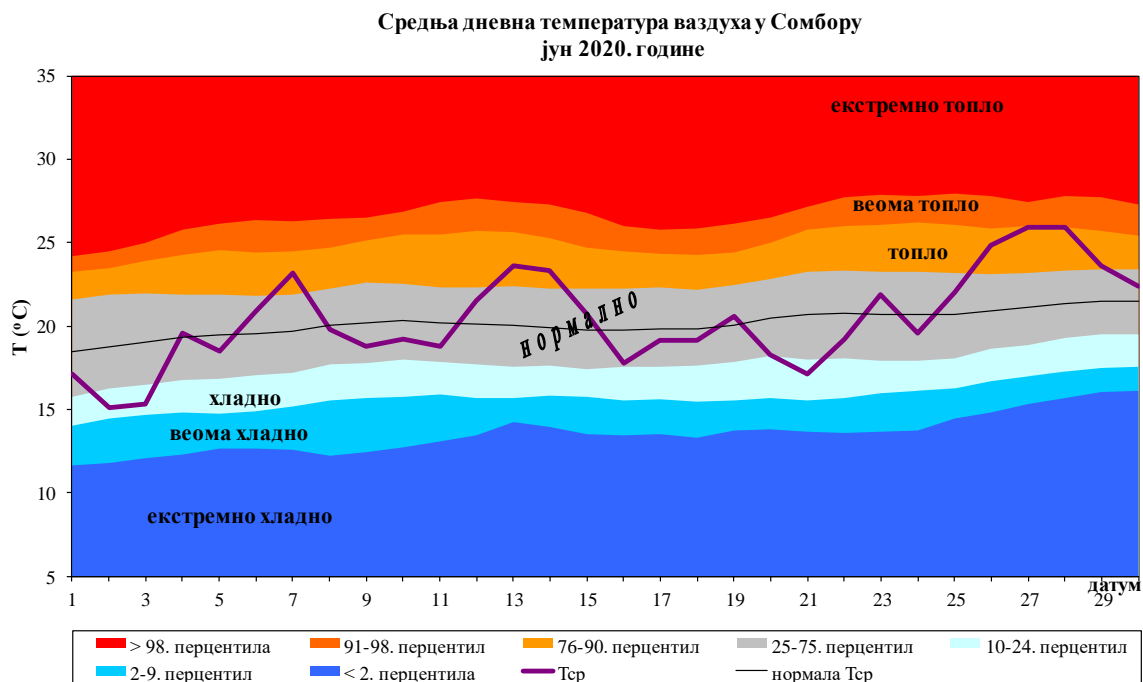
У зависности од положаја центара у склопу пространог поља влаге и ниског притиска и брзине струјања, преко скоро целе области континета, изнад наших предела смењивали су се периоди неравномерне расподеле, локално обилних киша, града и олујног ветра.

Обилне кише измерене су претежно крајем прве и у трећој декади месеца и везане су са топлим релативном струјом са југозапада, из западног Средоземља, као и оклудованим таласима влажног ваздуха са североистока у склопу депресије изнад Црног мора.

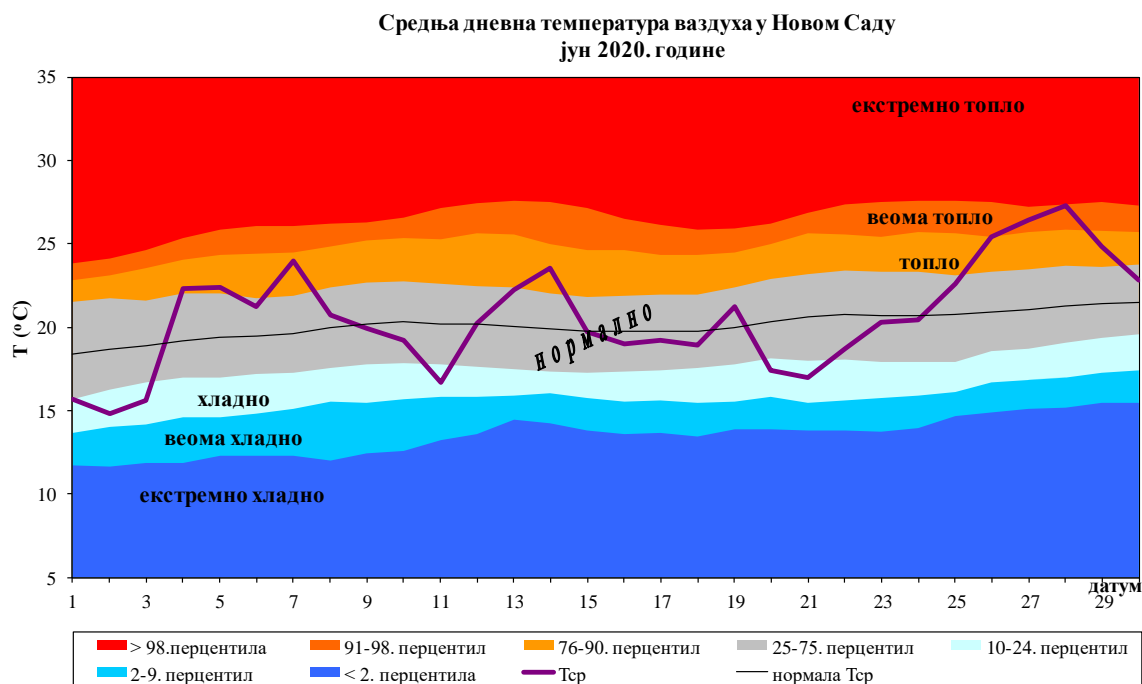
* Национални центар за хидрометеоролошки систем ране најаве и упозорења

ПРИЛОЗИ

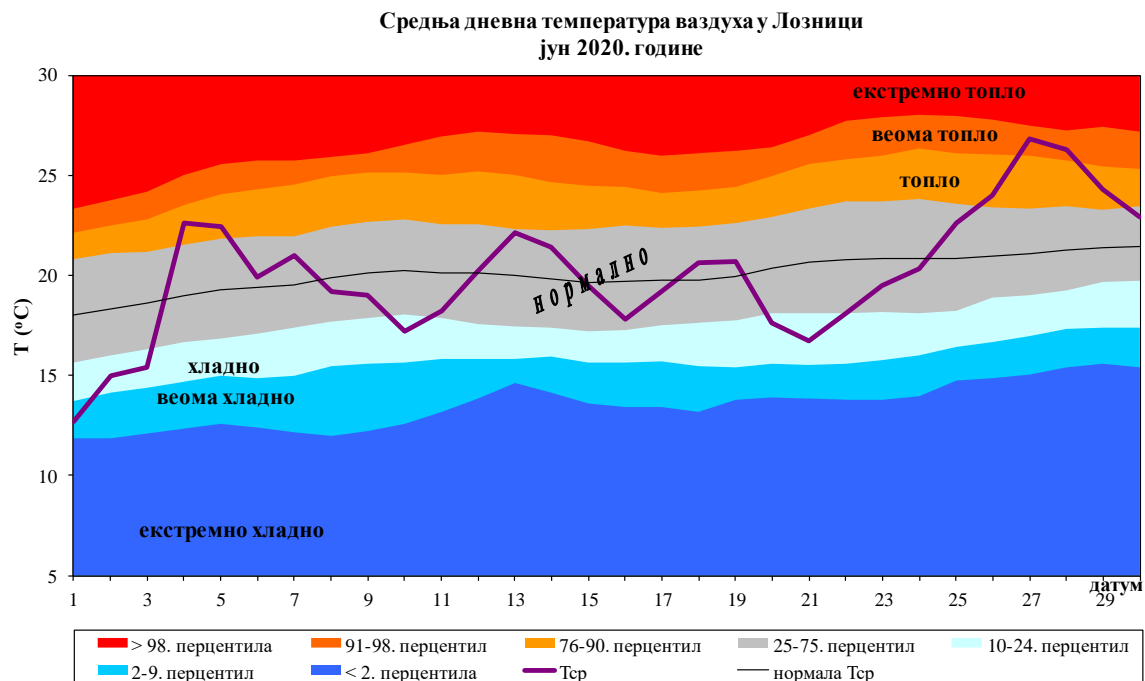
Средња температура ваздуха

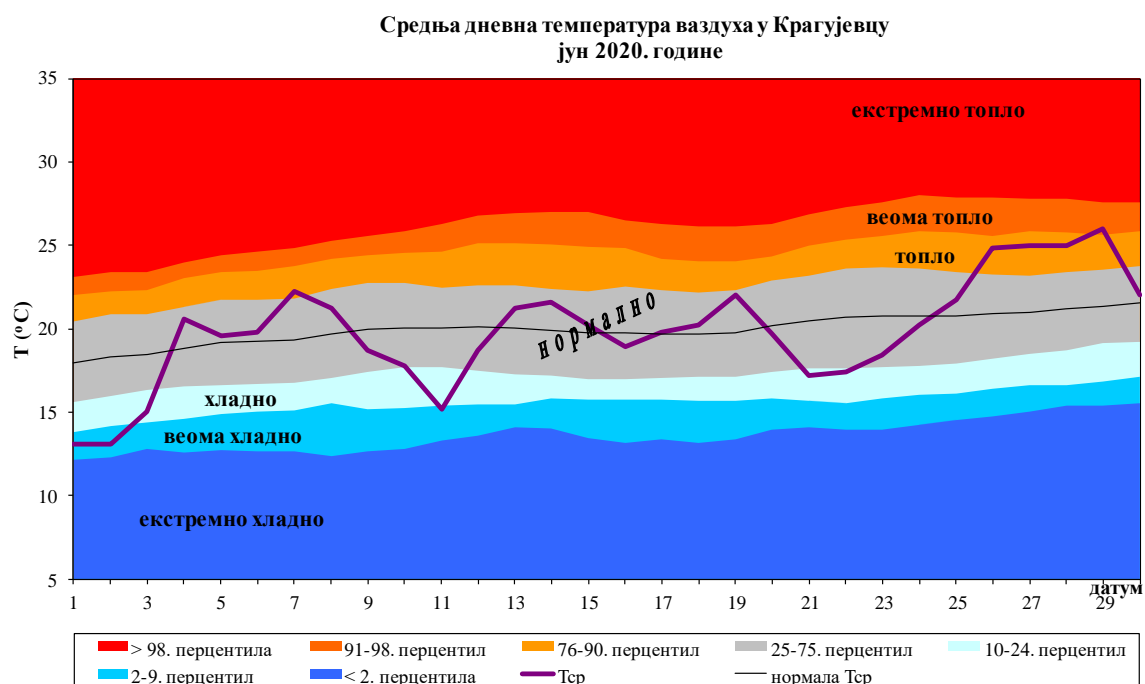
Прилог 1. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Сомбору

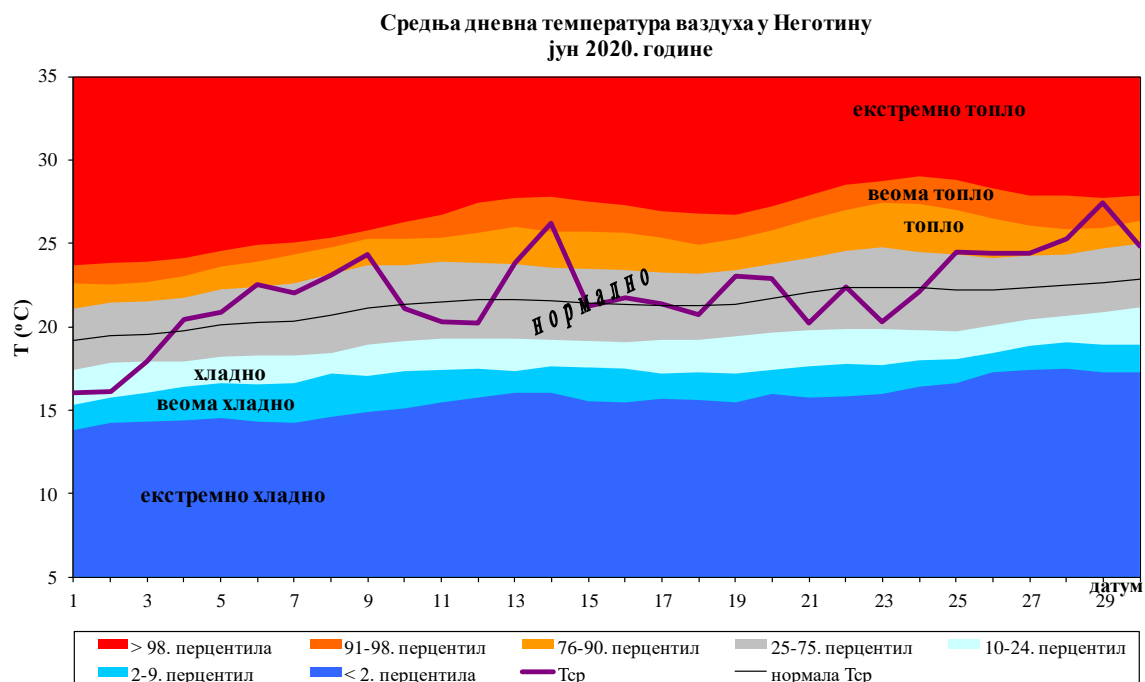
Прилог 2. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Новом Саду

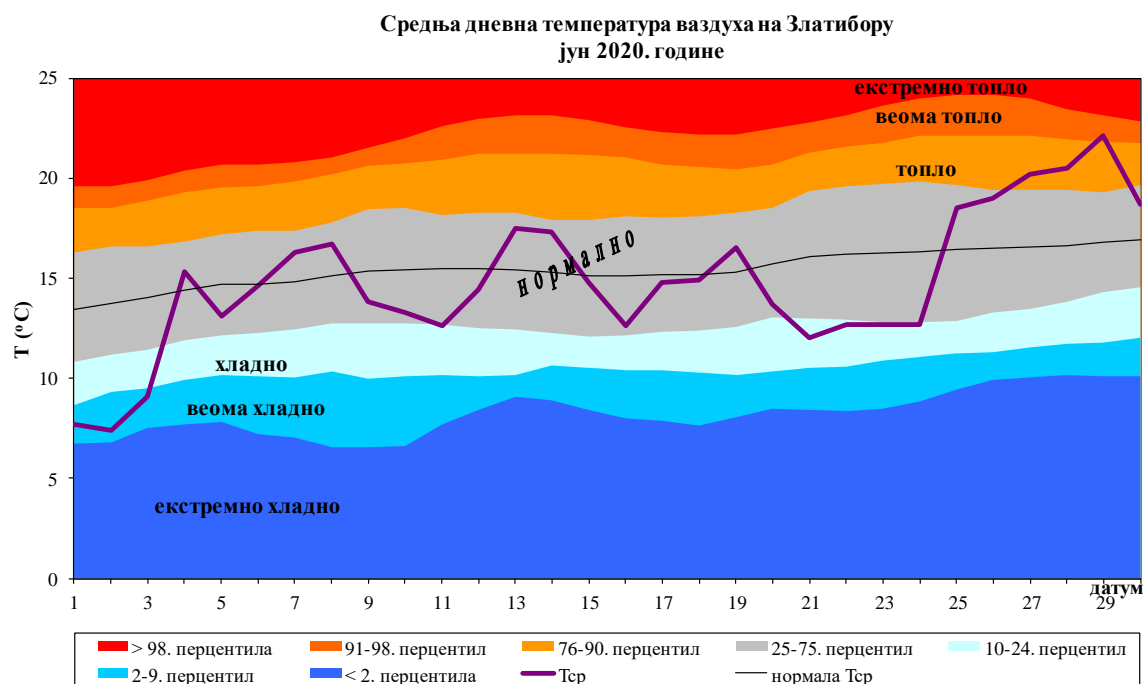
Прилог 3. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Лозници

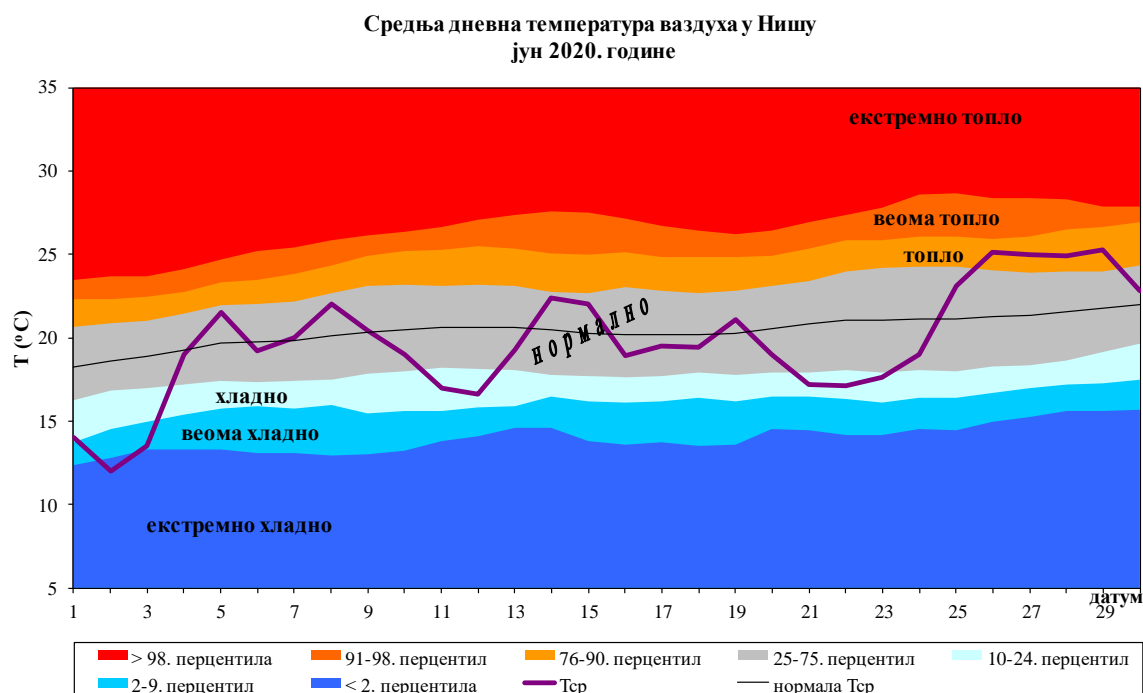
Прилог 4. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Крагујевцу

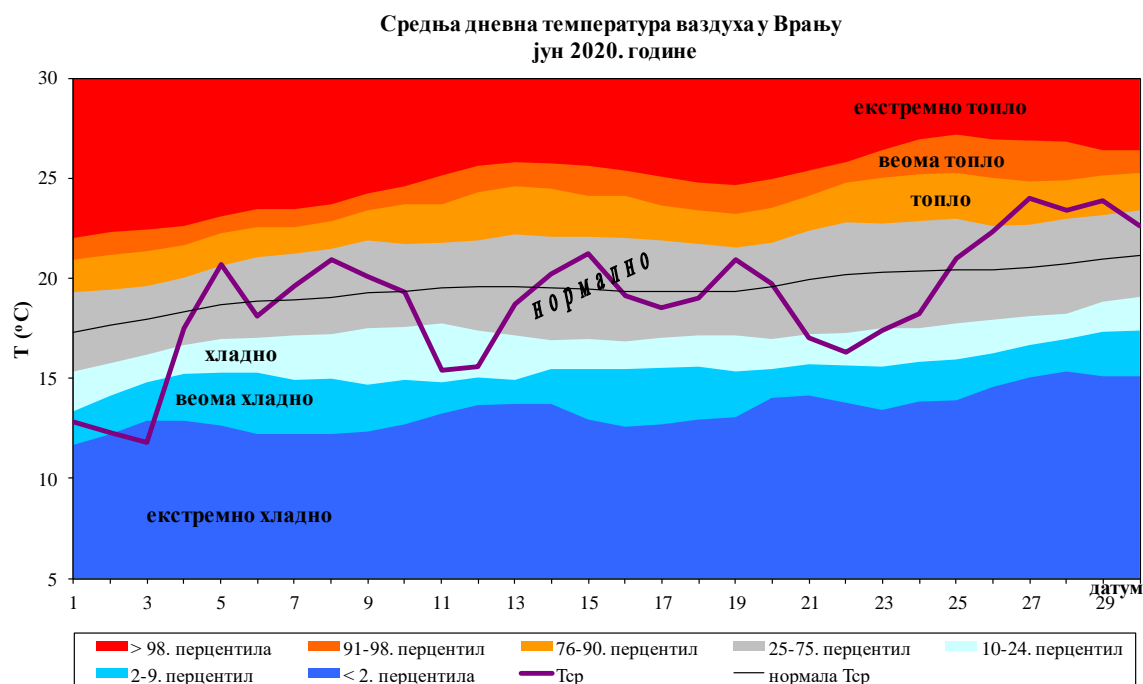
Прилог 5. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Неготину

Прилог 6. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици на Златибору

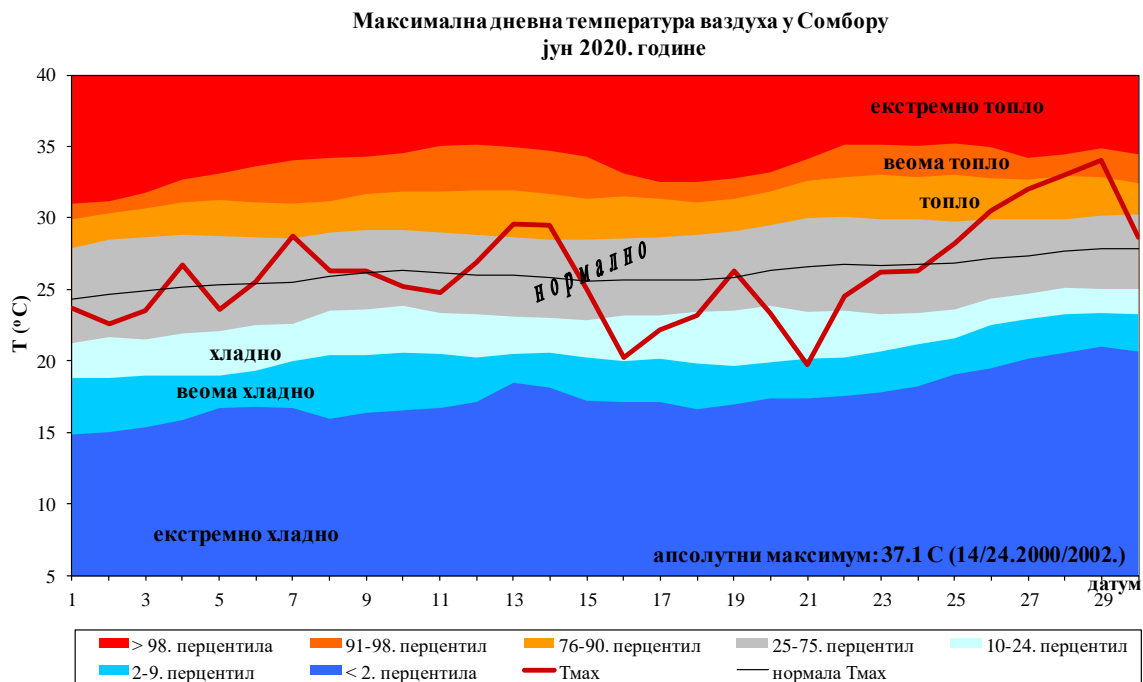

Прилог 7. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Нишу

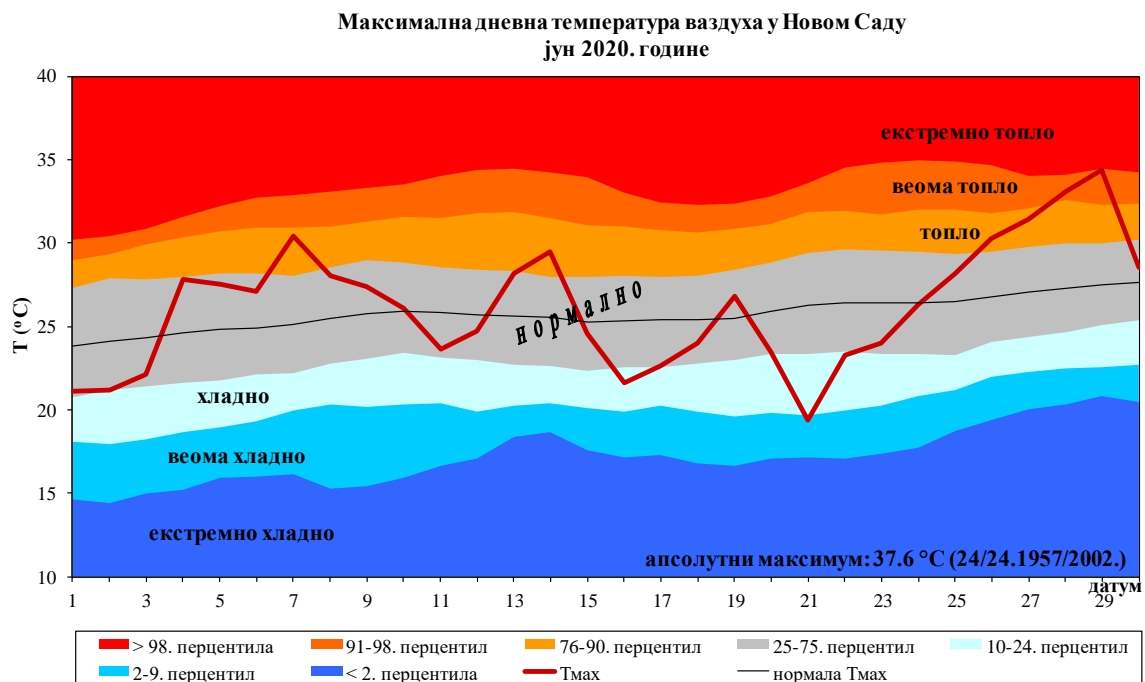

Прилог 8. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Врању

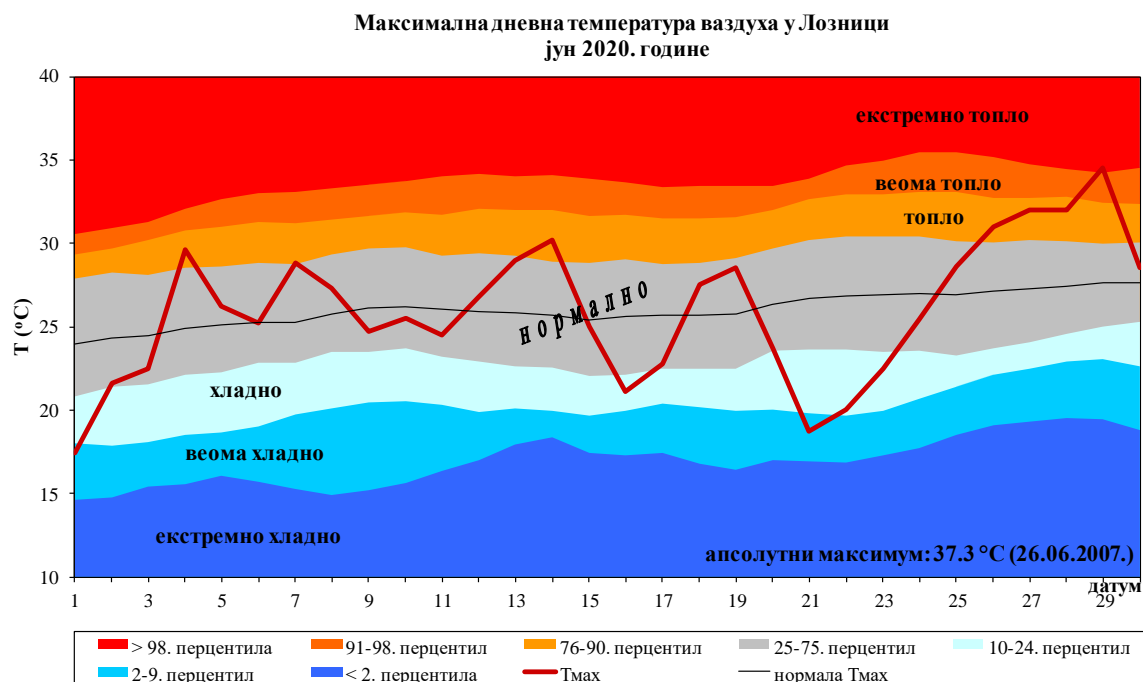
Максимална температура ваздуха

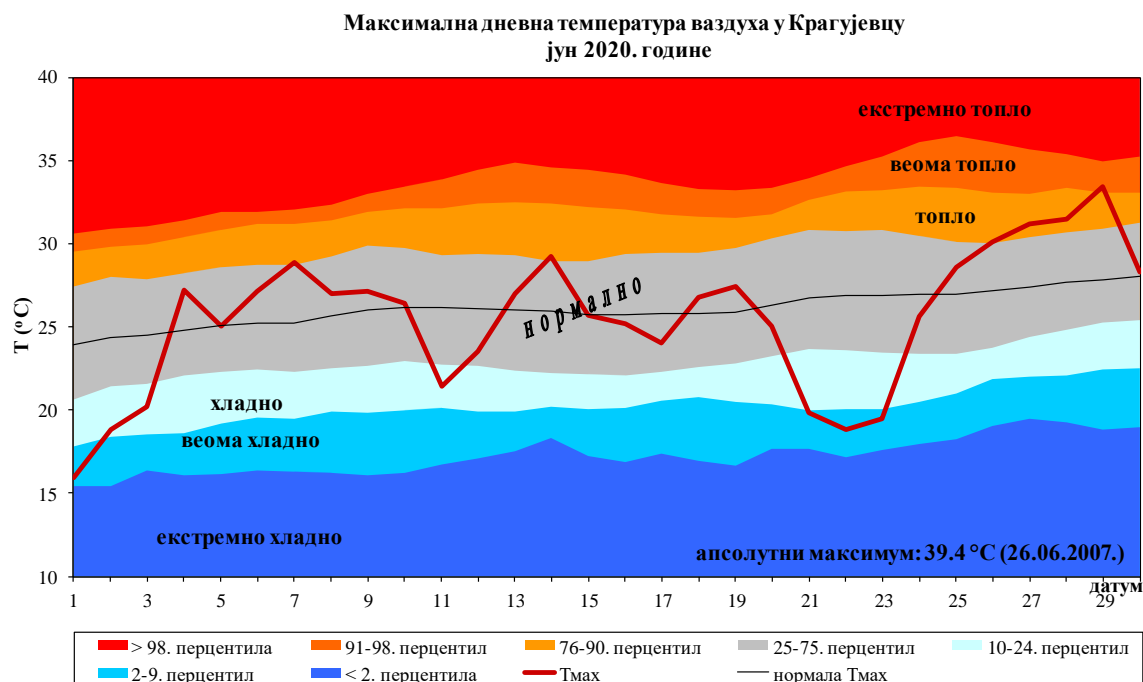
Прилог 9. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Сомбору

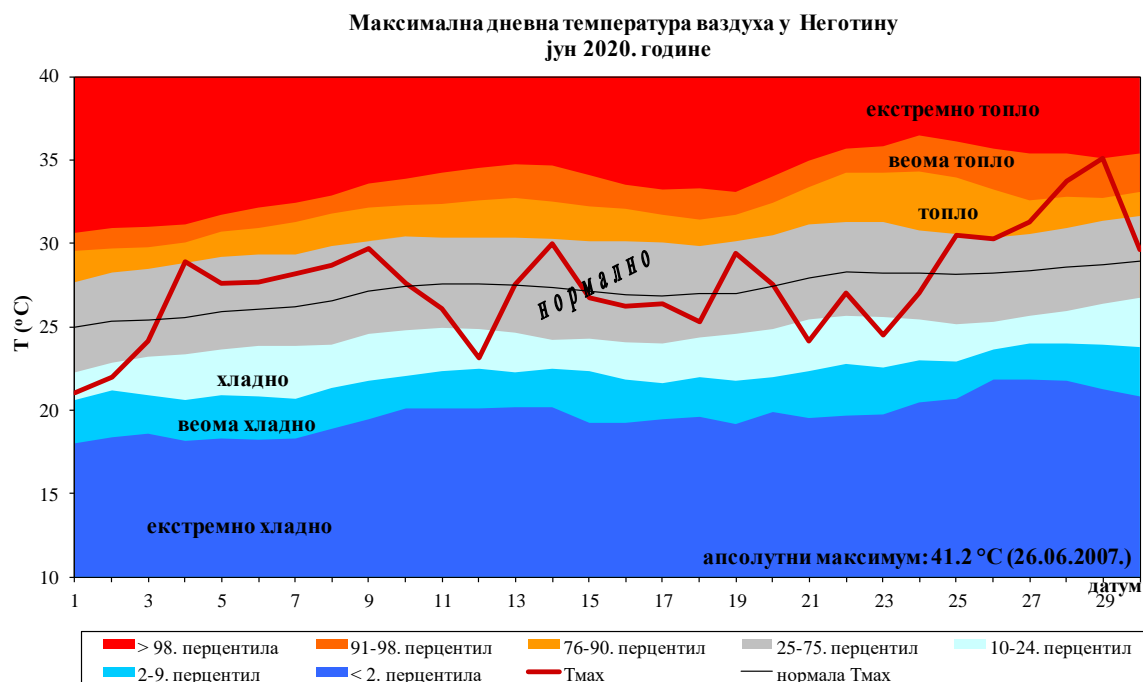
Прилог 10. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Новом Саду

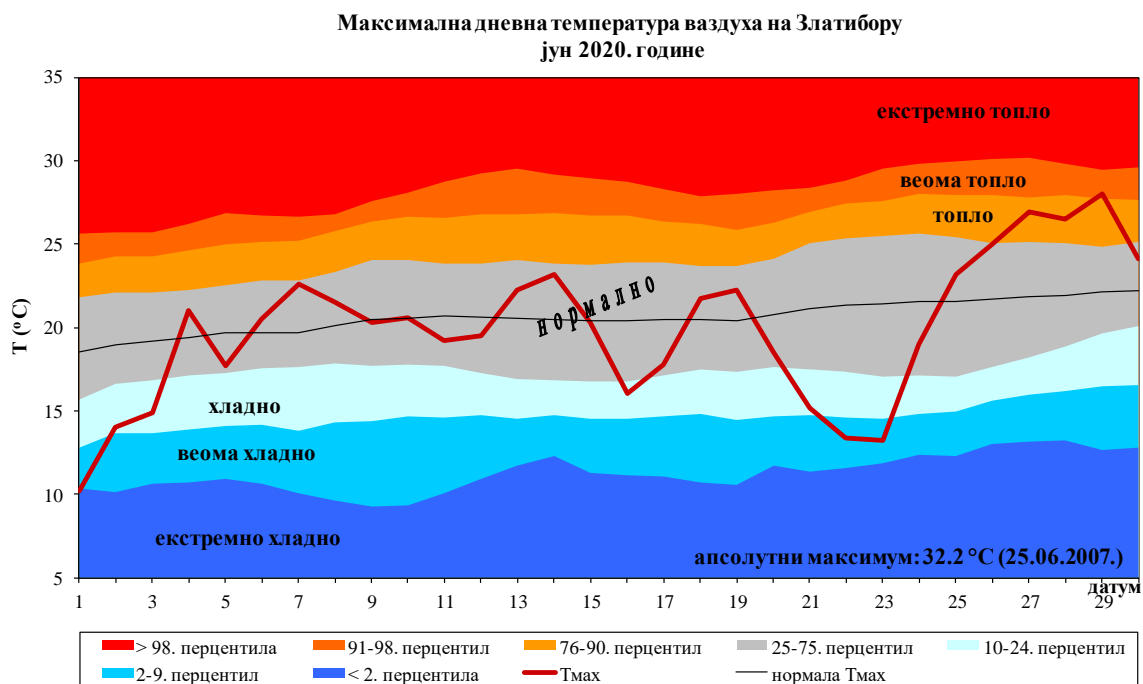
Прилог 11. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Лозници

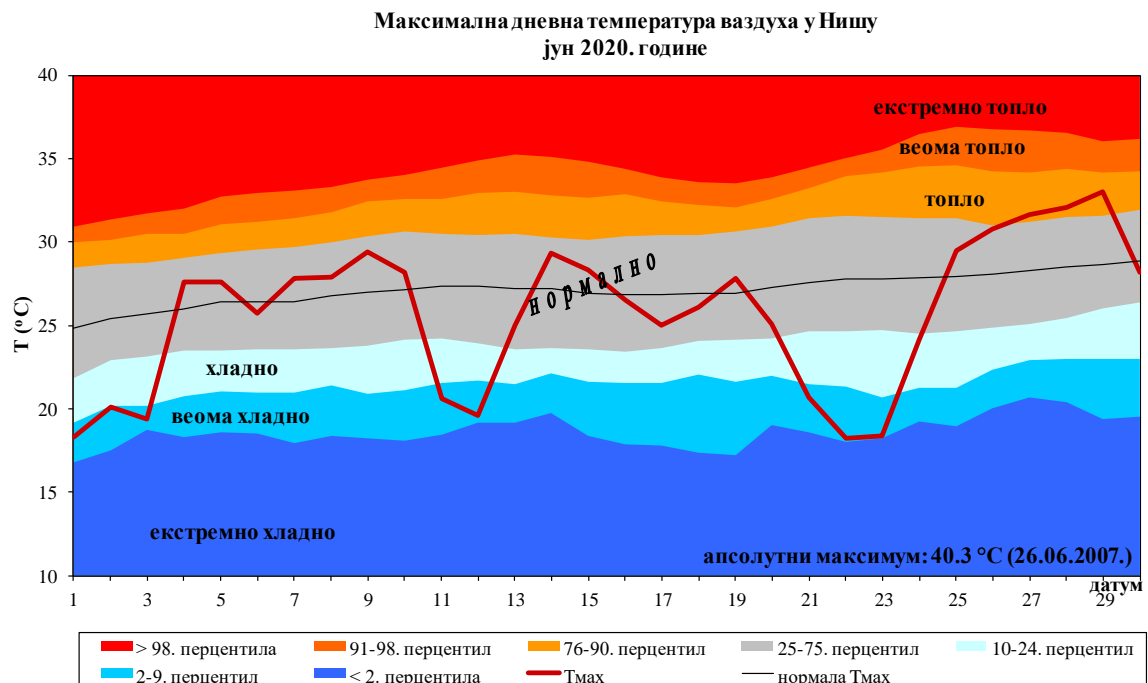
Прилог 12. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Крагујевцу

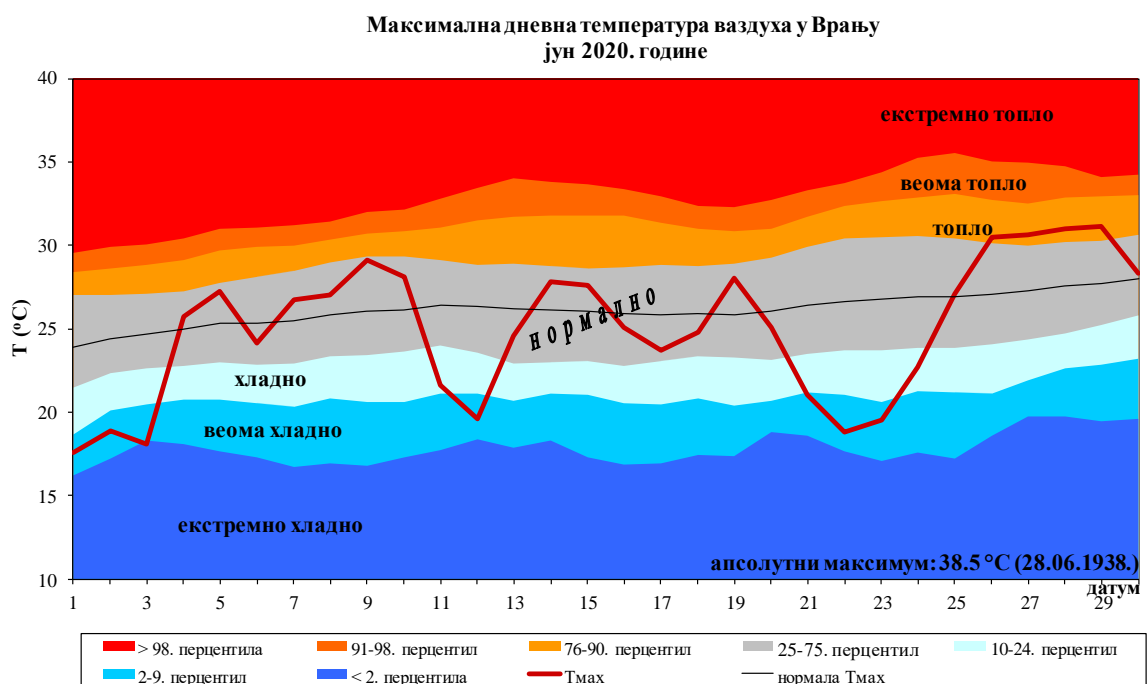
Прилог 13. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Неготину

Прилог 14. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици на Златибору

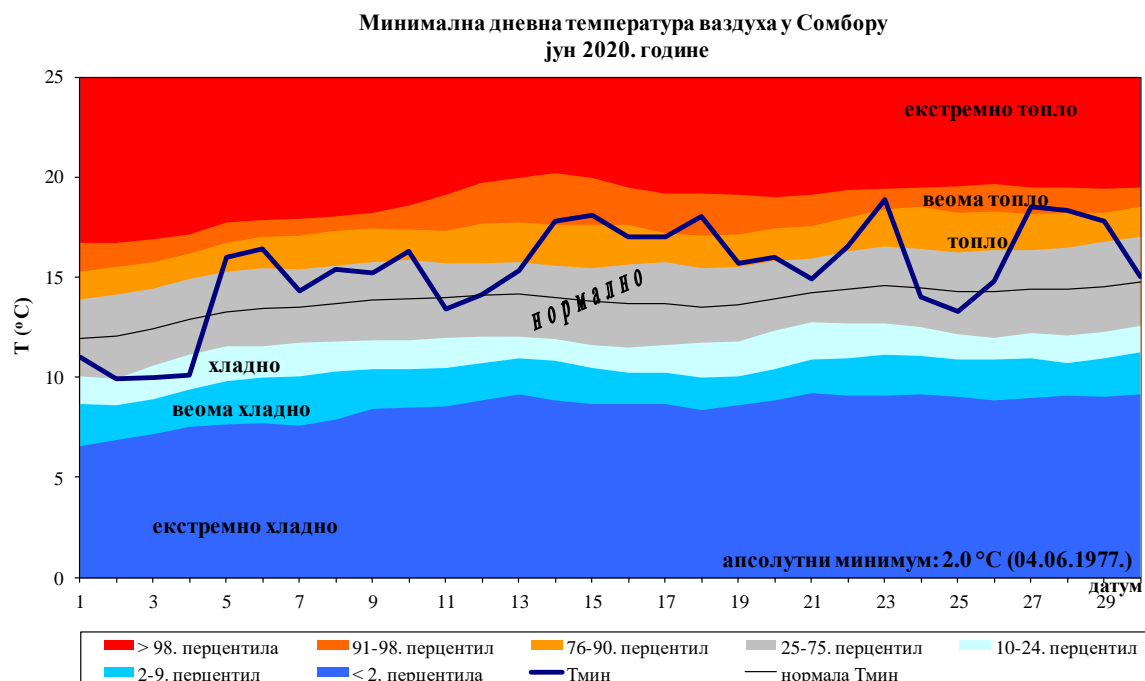

Прилог 15. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Нишу

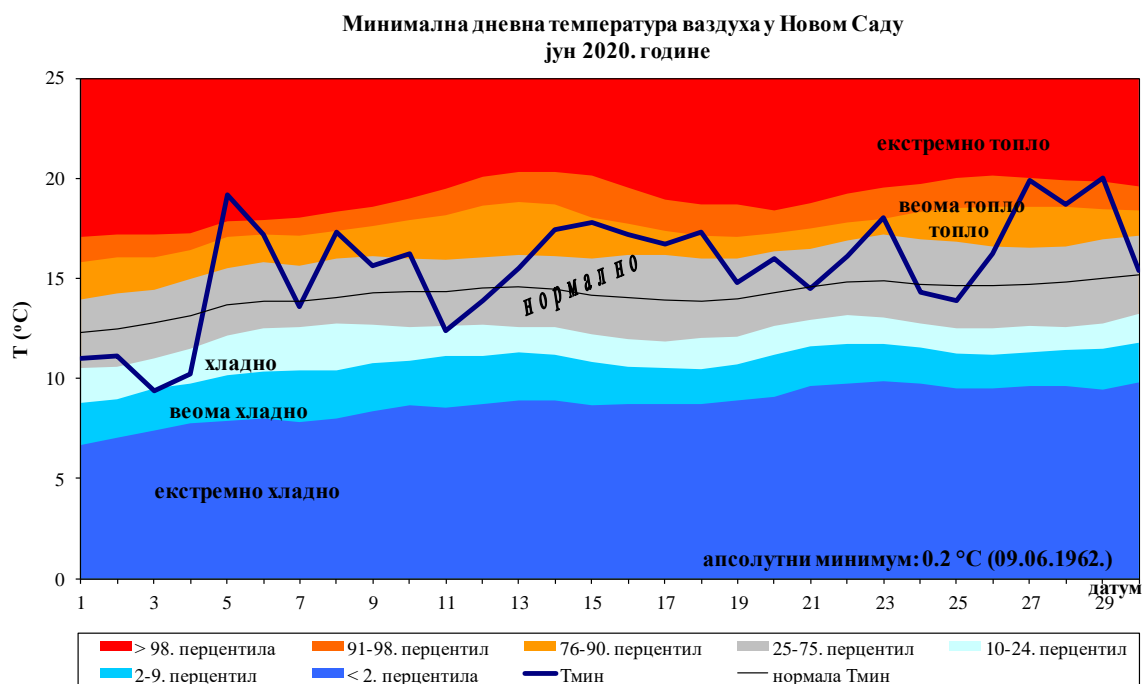

Прилог 16. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Врању

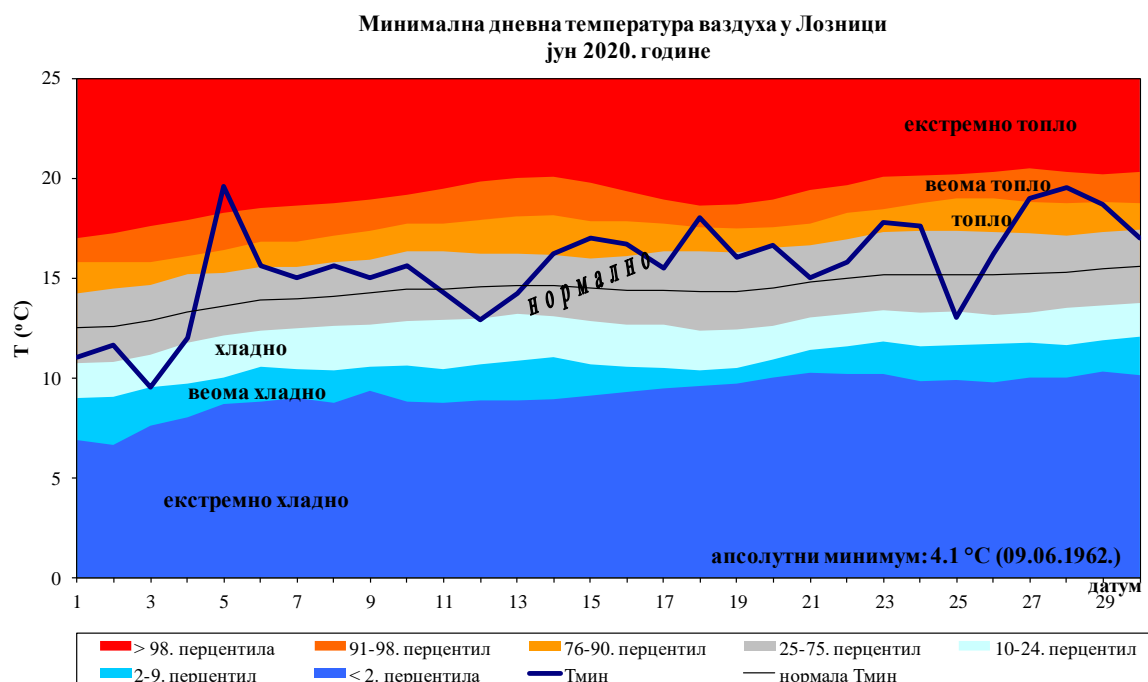
Минимална температура ваздуха

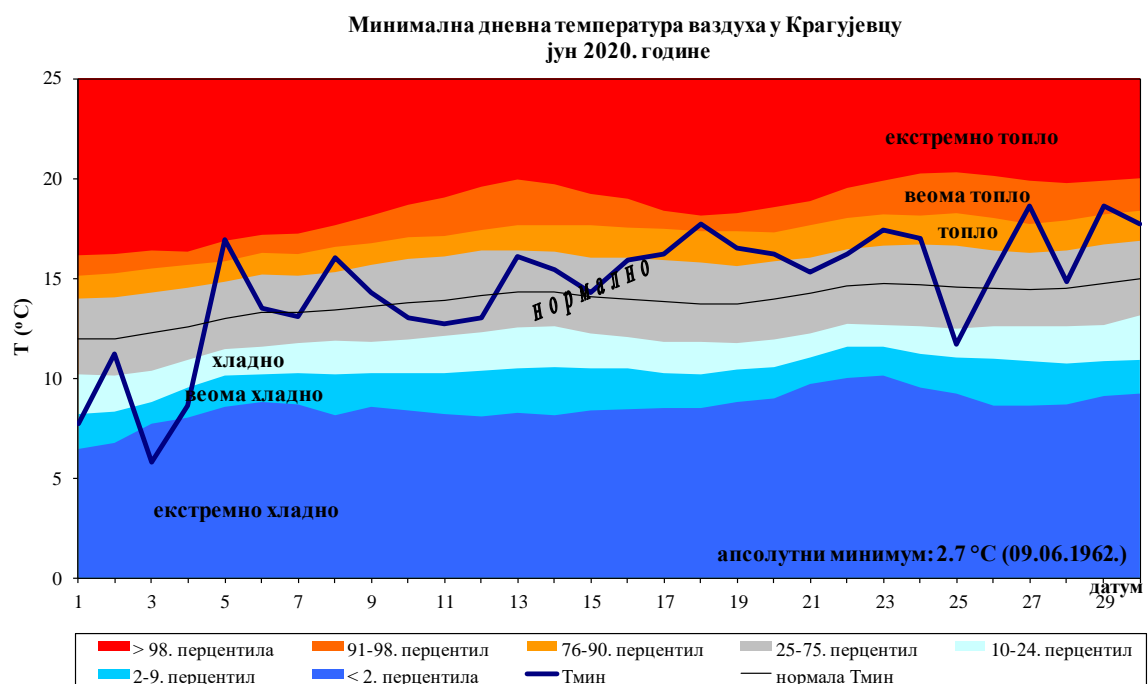
Прилог 17. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Сомбору

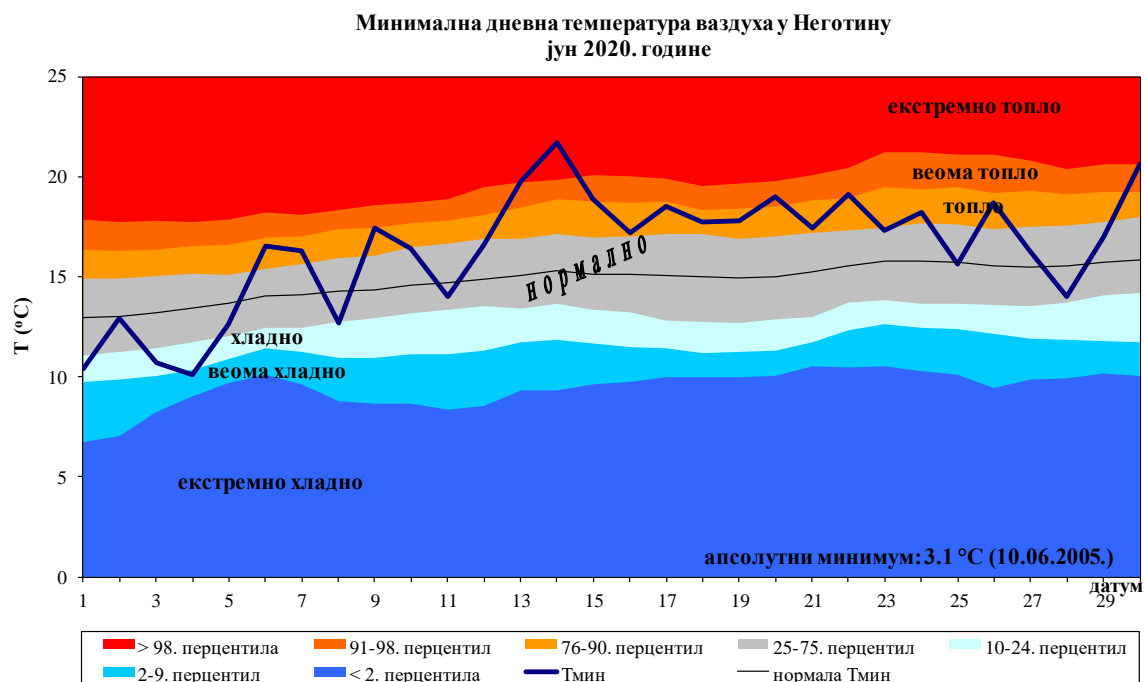
Прилог 18. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Новом Саду

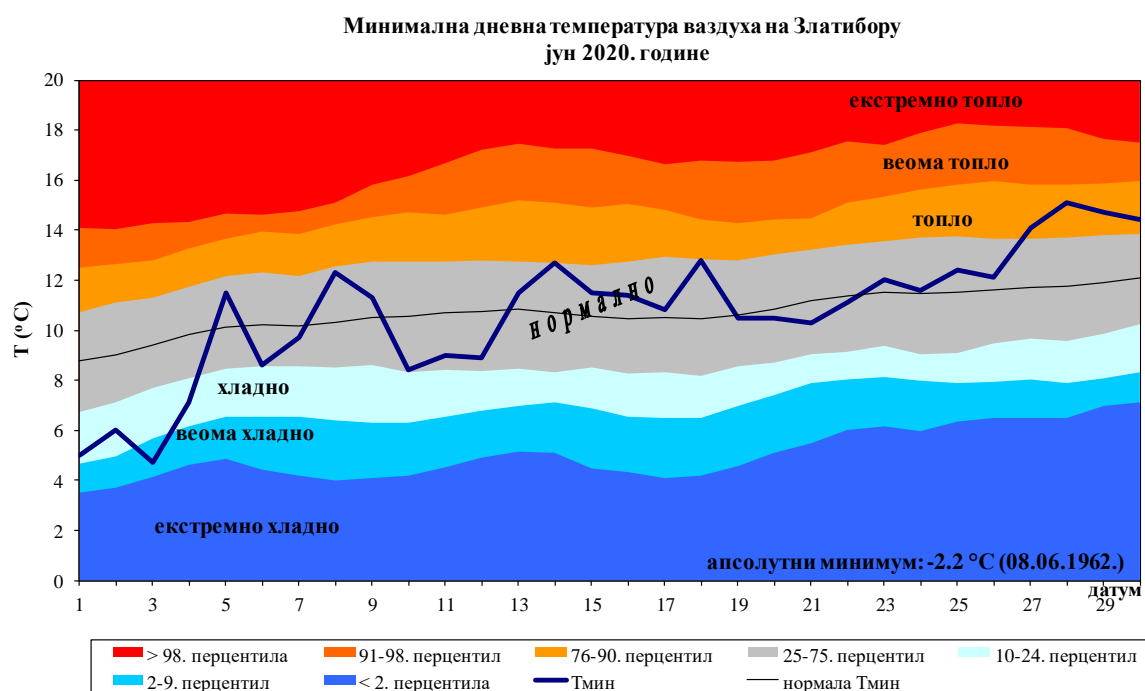
Прилог 19. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Лозници

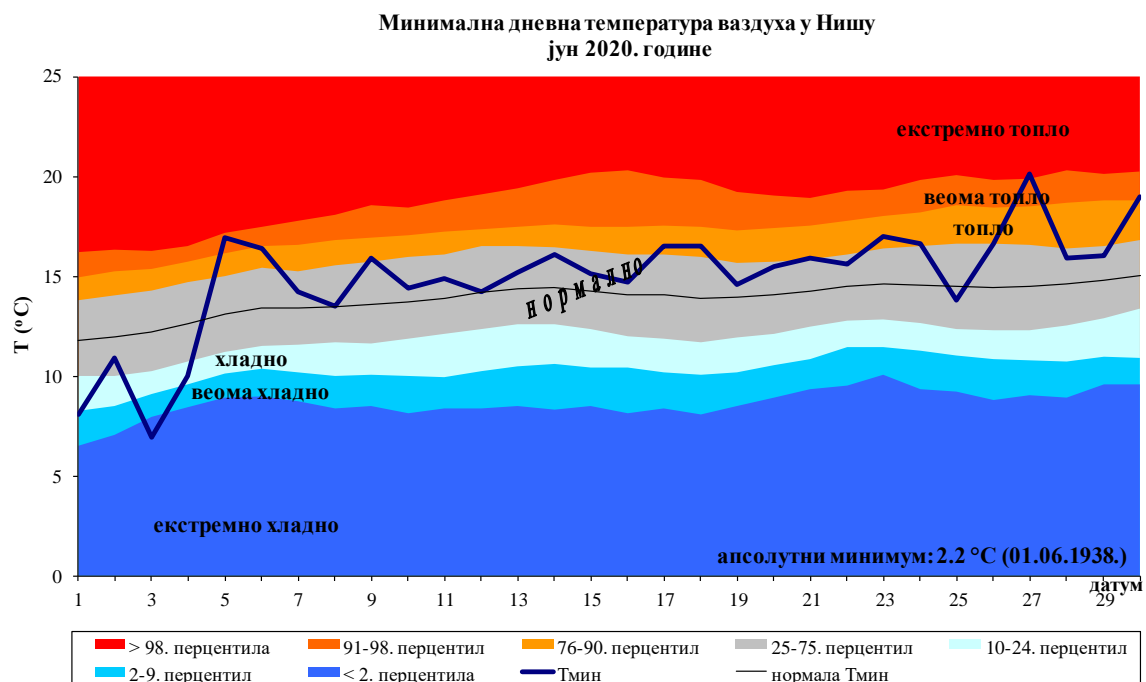
Прилог 20. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Крагујевцу

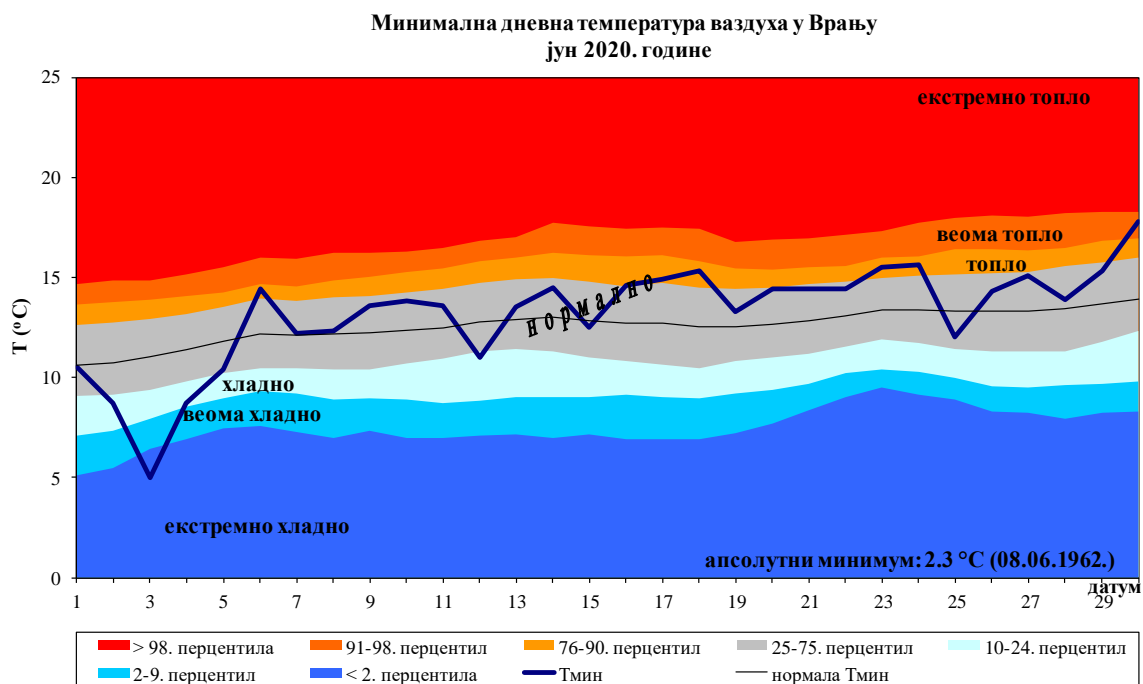
Прилог 21. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перценти у Неготину

Прилог 22. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перценти на Златибору

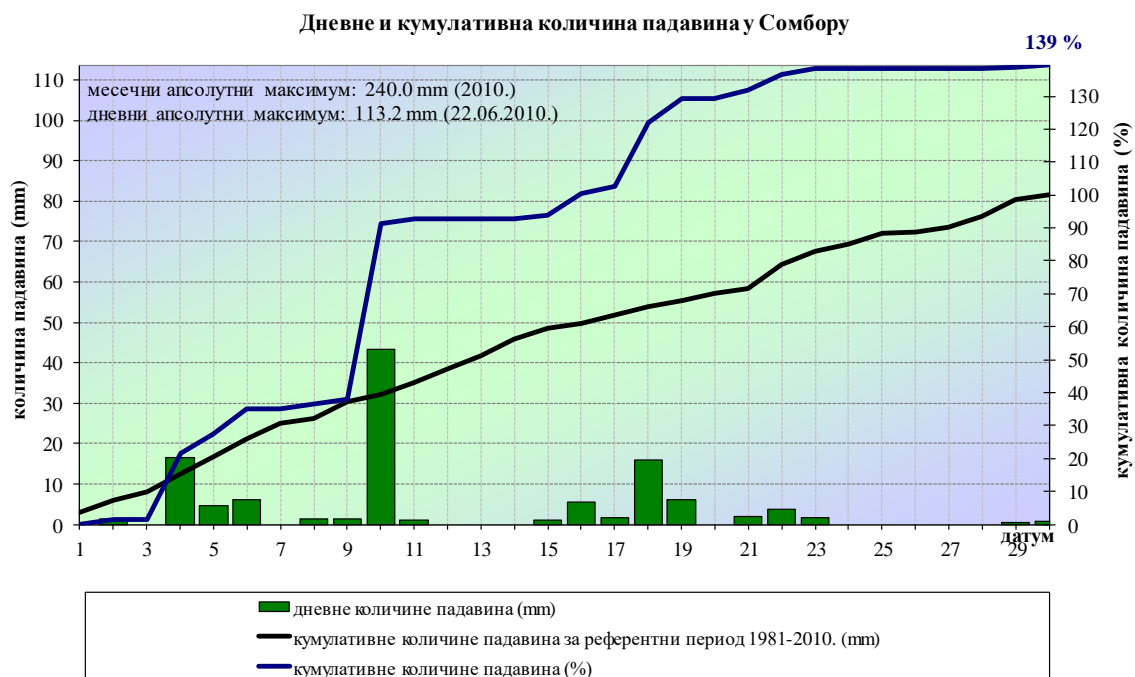

Прилог 23. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Нишу

Прилог 24. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Врању

Падавине

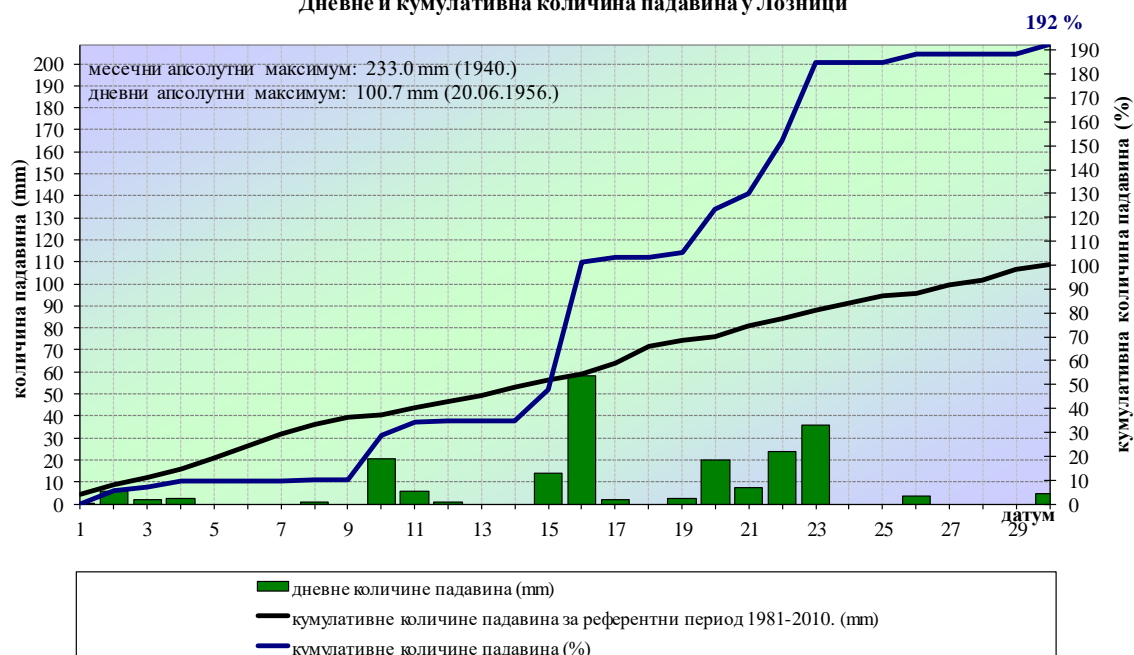

Прилог 25. Дневне и кумулативне количине падавина у Сомбору

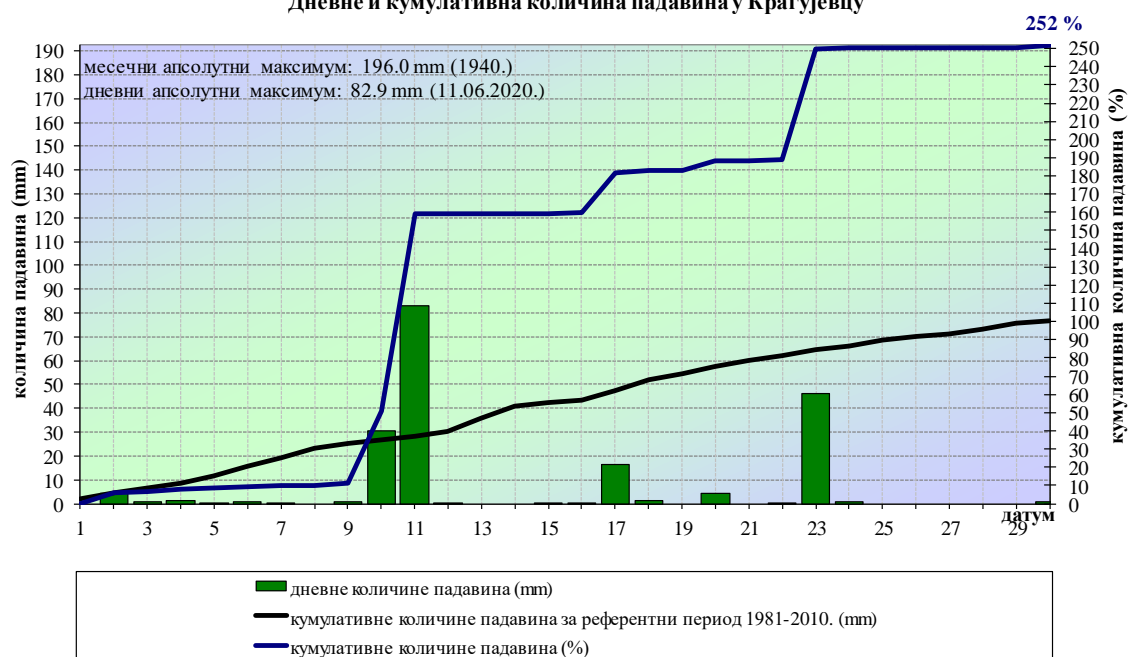
Прилог 26. Дневне и кумулативне количине падавина у Новом Саду

Дневне и кумулативна количина падавина у Лозници

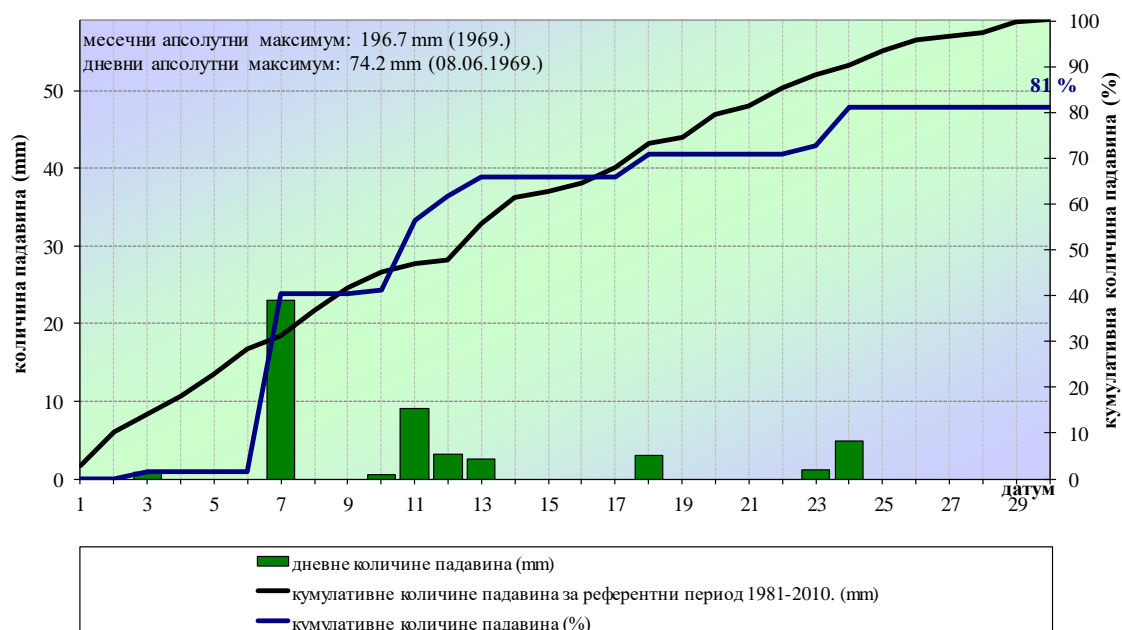
Прилог 27. Дневне и кумулативне количине падавина у Лозници

Дневне и кумулативна количина падавина у Крагујевцу

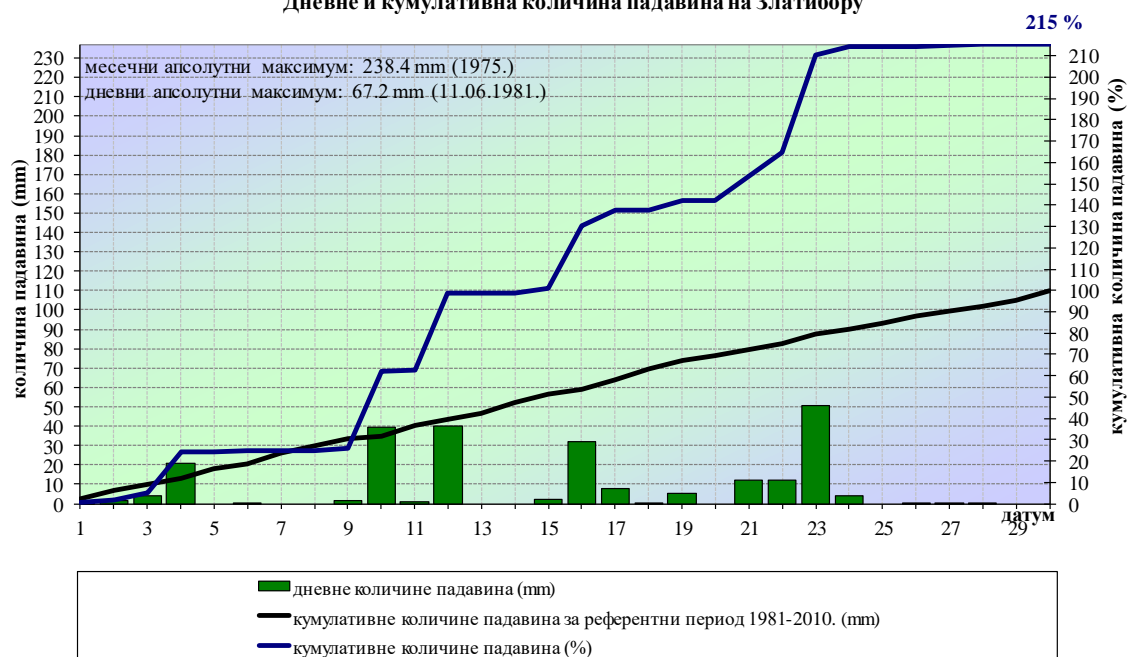
Прилог 28. Дневне и кумулативне количине падавина у Крагујевцу

Дневне и кумулативна количина падавина у Неготину

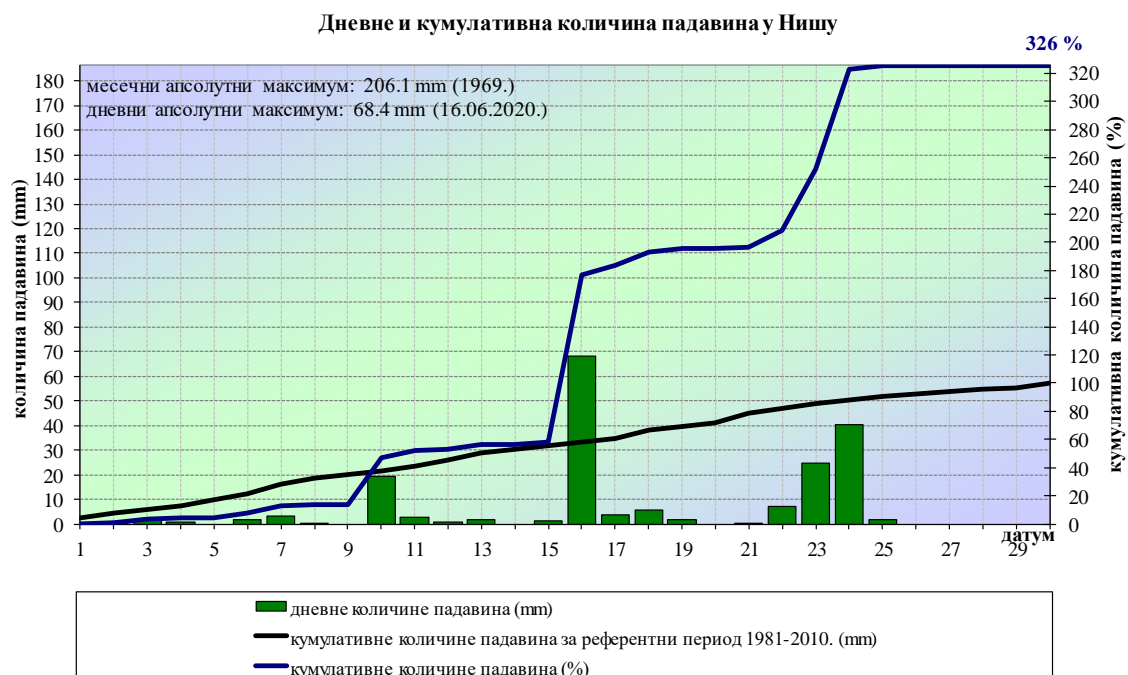

Прилог 29. Дневне и кумулативне количине падавина у Неготину

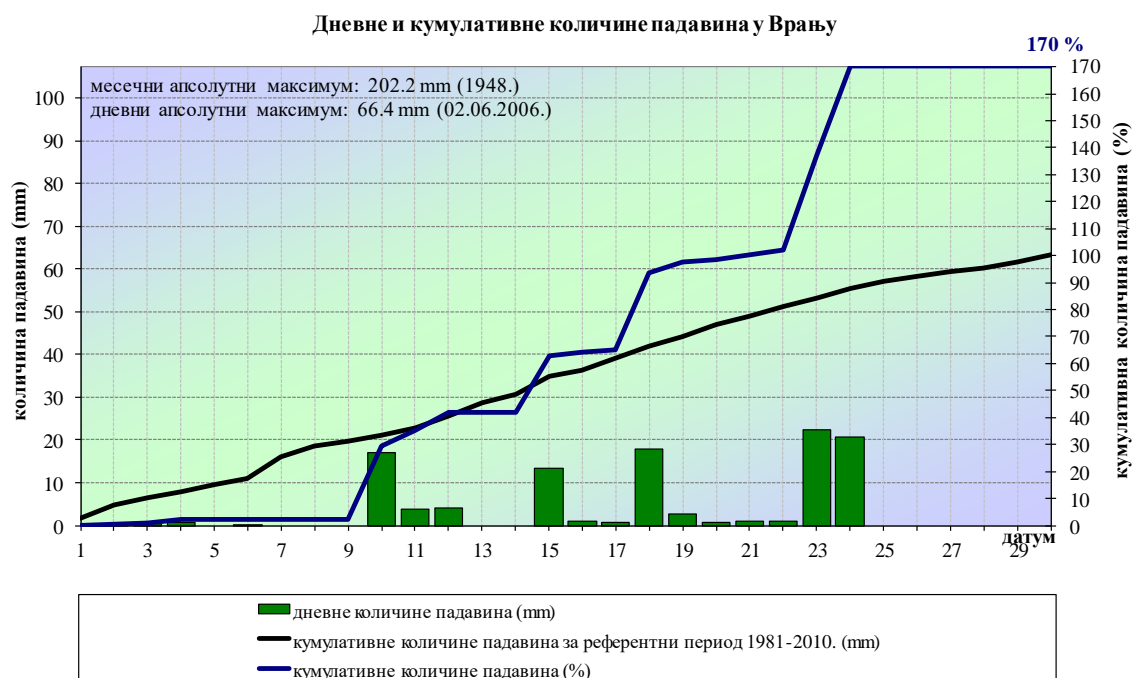
Дневне и кумулативна количина падавина на Златибору

Прилог 30. Дневне и кумулативне количине падавина на Златибору

Прилог 31. Дневне и кумулативне количине падавина у Нишу

Прилог 32. Дневне и кумулативне количине падавина у Врању